ҺҮ, МЯХАН ҮБЭЛШЬЕ БУЛАГ ШЭНГЕЭР БУРЬЯЛАГ ЛЭ!

„Дзержинский" совхозойхид долоо һара соо үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һааханһ

ТААНАД ЯМАР УЯЛГА АБААБТА?

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

42-дохи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 278 (10646) | 1964 оной ноябриин 24, вторник | Сэн 2 мүнгэн

АРГА БОЛОМЖО ЕХЭ, ОРОЛДОХОЛ ХЭРЭГТЭЙ

- **Үбэлдөө үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һаахабди. Заганай-Адагай фермынхид үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һаахын түлөө тэмсэхэнһ.**
- **Бүхы һолоомоёо гидролизно аргаар буйлуулан эһээжэ, силосэё мочевинээр шанаржуулаад малдаа эдюулнэбди.**
- ***Һаалиин гурбан фермэдэ үнеэдые машинаар һаадаг болохомнай. Абтаһан һүнэй центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэн 14 түхэригтэ болоо.***

Нухэд Сэлэнгынхид, үбэлэй сагта сагаан эдеэ элбэг дэлбэгээр абадаг болоё гэжэ таанад тон уряална гээшэт. Энээнһээ урагшаа ехэнхидээ зундаа, хухэ ногоотой элбэгтэ үнеэдһээ һүн ехээр гаргадаха гээд тоологдодог байгаа: энэмнай тон буруу, гээгдэнги шамжа болоно.

Үнэхөөрөө бодоодшье үзыт даа, нүхэд малшад. Үбэлэйшье сагта үхэр малһаа ашаг шэмэ элбэг ехээр абаха арга боломжо бии ха юм. Хэнэйшье һанаһаар, эгээл мүнөө үедэ ажахы бүхэндэ бүдүүн, шэмэтэшье тэжээл хангалта ехээр бэлэдхэгдэнхэй байна. Гансал тэрэниие зүбөөр, бодомжотойгоор малдаа эдюулжэ, гаргашалагдаһан үбһэ, силос, талха тарялан зүйлэй килограмм бүхэнһөө шамал һаа ехэ ашаг үрэ—мяха, һү болон бусад продукци абахын түлөө оролдохо хэрэгтэй бшуу. Гадна, зарим колхоз, совхозуудта үнеэнь гол түлэб үбэлэй һарануудта тугалладаг гээшэ.

Эгээл эдэ арга боломжо, нөөсэнүүдые хэрэглэжэ, үбэлэй сагта һү элбэгээр абахын түлөө оролдохо зэргэтэйбди. Нэн түрүүн бүхы һаалишад, малшад, мэргэжэлтэд бултадаа зоригтойгоор, эршэмтэй шангаар хүдэлхэ болонобди. Мүн манда шэдитэ хими ехэхэн туһа хүргэхэ байна.

Эдэ бүгэдые бидэ мэдэл гоё үгын түлөө хэлэнэ бэшэбди. Үхэр малай байжа эдеэлхэ үедэшье тэдэнһээ һү шэмэ ехээр абаха аргатай байһаниие үнгэрэгшэ жэлэй үбэлжэлгэ баталан харуулаа. Энээн тушаа нэгэ хэдэн тоо дурдаха ушартай болоно. **Байгша оной арбан һарада манай совхоз 11.843 центнер һү һааа. Жэлэймнай түсэб 10.800 центнер юм. Гүрэндэ һү тушааха жэлэйнгээ түсэб бүри августын эхеэр дүүргэжэ, 7000 центнерэй орондо ...00 центнер һү бэлэдхэлэй пунктдэ оруулаабди. Жэлэй дүүрэтэр ...шье 1000 центнер һү тушаажа, жэл хахадай түсэб дүүргэхэ зорилготойбди.** Энэ һүнэй нилээд ехэ хубинь үбэлэй сагта абтаһан байна. Жэшээлхэдэ, жэлэй түрүүшын дүрбэн һарада (январиин 1-һээ майн 1 болотор) һаалиин фермэнүүд 4012 центнер һү һаажа, 3044 центнерыень гүрэндэ худалдаа.

Заганай-Адагай фермынхид (даагшань К. К. Паньков) бүришье һайн үрэ дүн туйлаа. Үнгэрэгшэ 10 һарада эндэхид үнеэн бүриһөө 2046 килограмм һү һаажа, тэрэнэйнгээ 1300 килограммынь үбэлэй сагта абажа шадаа. **Эрхим һаалишад К. А. Панькова, А. К. Быкова, Д. Т. Коротова гэгшэд энэ үе соо үнеэн бүриһөө 2200—2350 килограмм һү һаанхай.** Мүн һаалишад Е. Л. Осколкова, З. Ф. Острихинская (Наринбүтын фермэ), М. В. Осудина (Буйска фермэ) болон бусад үнеэн бүриһөө 1800 килограммһаа дээшэ һү һааһан.

Хайшан гээд үнеэдэйнгээ һү шэмэ дээшэлүүлжэ шадаабибди?

Шэдитэ хими манда ехээр туһалха гэхэдэ болохо. Нёдондо үбэлжэлгэдэ ороходоо үбһэ тэжээлээр тиимэшье элбэг бэшэ һэмди. Малаа байлгажа эдеэлүүлхэһээ урда бүхы тэжээлээ наринаар бүридхэжэ, зүбөөр хубаарилаабди. Тэжээлэй килограмм бүхэниие ээн ёһоор гаргашалха, тэрэнээ бодото һайнаар буйлуулжа эдюулхэ гэһэн зорилго фермэ бүхэнэй урда табигдаа. Хаа хаанагүй тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэнүүдые дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэжэ, бүхы һолоомоёо гидролизно аргаар буйлуулаад, һүүлдэнь эһээжэ эдюулхэ арга үргэнөөр хэрэглэгдээ. Тиигэжэ урдань ёһотой һайн тэжээл гэжэ тоологдодоггүй, ехэнхидээ хээгүүр хаягдажа, малай дэбдихэр болоод һаладаг һолоомомнай одоол бодотоор сэгнэгдэдэг болоо. Хэршье ехэ тэжээл эдюулхэдэ, тэрэнь белогоор дутамаг дээрэһээ малай ашаг шэмэ үшөөл һанаһанда хүрэмөөр дээшэлүүлэгдэдэггүй байһаниие хараада абажа, энэ жэлдэ түрүүшынхеэ силосые мочевинээр шанаржуулдаг болообди.

Эдэ бүгэдын ашаар һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэб даабари амжалтатайгаар дүүргэгдээ.

Теэд энээгээр һанаагаа амаржа, саашанхи алхасаяа аалидхаха болоо һаамнай яашье зохихогүй. Бидэ урагшаа улам зоримгойгоор дабшаха, амжалтаяа арьбадхаха зэргэтэйбди, аргатайшьебди. Илангаяа байгша оной таарамжатай зохид сагай уларилые, үбһэ тэжээлээ бодомжотойгоор хэрэглэн, адууһа малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гээшэ манай зорилго бшуу.

Жэшээлхэдэ, **манай совхоз хэрбээ нёдондо 9900 тонно силос дараһан байбал, энэ жэлдэ 13,6 мянган тонно гансахан кукурузын силос бэлдэжэ абанхай. Энэнь үнеэн бүридэ 11 тонно хүртэнэ.** Мүн үбһэн, һолоомон, таряа талханай зүйлшье урдынхиһаа һураггүй ехээр бэлэдхэгдээ. Тооложо үзэхэдэмнай, **үнеэн бүридэ үдэртөө 9,5 тэжээлэй единицын хэмжээнэй гэхэ гү, али 1000 грамм болбосорһон протеинтэй хоол эдюулээд, сүүдхын хахад пүүд һү һааха аргатайбди.** Мочевинэ, молочно-кислэ бактери гэдэгые холилсоһоной ашаар силос урдынхиһаа һураггүй шэмэтэй һайн, белогоор баян болоо.

Үбһэ тэжээлээр урдынхиһаа яһала баян бардам байбашье, һолоомоёо гүйсэд хэрэглэжэ, малдаа һайса эдюулхын тула бүри сентябриин эхеэр тэрэнээ гидролизно аргаар буйлуулан, эһээжэ захалаабди. Мүнөө гурбан фермэдэ сүүдхын 12 тонно һолоомон энэ аргаар эһээгдэжэ, үнеэн бүридэ 20 килограмм тиимэ тэжээл эдюулэгдэнэ. Бүхы үнеэдээ үбэлжөөндэ ороһон түрүүшын үдэрһөө зүбөөр эдеэлүүлжэ, һайнаар һаадаг болоод, олонхи малайнгаа шэргэһэн, зариманайнь хожорһоншье һаань, сүүдхын 22—23 центнер һү һаанабди. Харин нёдондо энэ үедэ оройдоол үдэрэй 17—18 центнер һүн абтадаг һэн. Мүнөө жэлдэ бүхы үнеэдэймнай 60 гаран процентнь үбэлэй сагта түрэхэ байна. Тиимэһээ энэ үе соо үдэр бүри 55—60 центнер гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө сүүдхын 7—8 килограмм һү һааха гүйсэд аргатайбди.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, Сэлэнгын малшадай үүсхэлые үнэн зүрхэнһөө һайшаан дэмжэжэ, өөһэдынгөө арга боломжо үшөө дахин наринаар тооложо үзөөд, малай байжа эдеэлхэ долоо һара соо (ноябриин 1-һээ июниин 1 болотор) **үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 килограмм һү һааха гэжэ шиидээбди. Манай Заганай-Адагай фермынхид энэ үе соо үнеэн бүриһөө 1400 килограмм һү һааха юм. Эндэхи түрүү һаалишад Екатерина Панькова, Анастасия Быкова, Дора Коротова үбэлдөө үнеэн бүриһөө 1500 килограмм һү һаахабди гэжэ мэдүүлэнхэй.**

Үбэлжэлгын үедэ үхэр малайнгаа һү шэмэ дээшэлүүлхынгээ хажуугаар, тэрэнэйнь өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулхын түлөө тэмсэхэ байһанаа мартанагүйбди. Фермэнүүдтэ үбһэ тэжээл буйлуулха, зөөхэ, наг шэбхэ сэбэрлэхэ гэхэ мэтэ ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулхын тула ехэ оролдолго гаргагдана. Горско гэжэ газартахи һаалиин фермэдэ үшөө зун байхада үнеэдые оньһон аргаар һааха «УДС-3» түхэлэй түхеэрэлгэ тодхоод, мүнөө түлэг хүдэлгэжэ байнабди. Эндэ 12 һаалишад 240 үнеэ харууһалаад, абтаһан һүнэйнгөө центнер бүхэнэйнь өөрынь үнэ сэн 14 түхэриг 12 мүнгэтэ болгоо. Заганай-Адагай, Буйска фермэнүүдтэ үнеэдые оньһон аргаар һааха түхеэрэлгэнүүд тодхогдожо байнхай.

Үдхэн һү гүрэндэ элбэгээр худалдахын тула нарай тугалнуудтаа хэмэл аргаар һүн тэжээл буйлуулан бэлдэжэ уулганабди. Энэ харюусалгатай хэрэгые нэгэ газар эмхидхээд, Горско фермэдэ үдэрэй 20 центнер хүрэтэр хэмэл һү буйлуулжа гаргадабди.

Урдаа табиһан энэ зорилгымнай бэлэхэнээр бэелүүлэгдэшэхэ бэшэ байһаниие хүсэд ойлгонобди. Үбэлжэлгын үедэ бүхы хүсэ шадал, мэргэжэл шадабаряа элсүүлэн хүдэлхэ болонобди. Малай харууһа, тэжээлые улам һайнаар эмхидхэжэ, һаалишад, малшадайнгаа мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхын тула фермэ бүхэндэ неделидээ нэгэ дахин зоотехническэ һуралсал үнгэргэнэбди. Мүн малшадай ажалай түлөөһэ гүримшүүлжэ, тэдэндэ һаагаад тушааһан һүнэйнь зэргээр ажалай түлөөһэн үгтэдэг болонхой. Һаалишадта гол түлөөһэнһөөнь гадна, түсэбһөө гадуур һааһан һүндэнь баһал нэмэлтэ түлөөһэн үгтэдэг.

Хүндэтэ нүхэд! Зай нигээд лэ үбэлэй сагта һү ехээр һаажа, Эхэ ороноо сагаан эдеэн хэшэг элбэг ехээр барихын тула эршэмтэйгээр мүрысэел!

Совхозой бүхы һаалиин фермэнүүдэй малшадай даалгабарнаар:

К. ПАНЬКОВА, Д. КОРОТОВА, А. БЫКОВА, Е. ОСКОЛКОВА, З. ОСТРИХИНСКАЯ, М. ОСУДИНА, совхозой һаалишад;

К. ПАНЬКОВ, П. РАЗНИЦЫН, фермые даагшанар;

З. ОСТРИХИНСКАЯ, зоотехник;

И. ХЛЫЗОВ, парткомой секретарь;

П. ГЫЛЫКОВ, совхозой директорэй орлогшо.

ДЭЭДЭХИ ЗУРАГТА: тус совхоздо үнеэдые оньһон аргаар һаадаг машина хүдэлгэдэг мэргэжэлтэ Григорий Паньков. ДООДОХИ ЗУРАГУУДТА: (зүүн захаһаа) Совхозой Горско гэжэ фермын залуу һаалишад Ульяна Панькова, Валентина Панькова хоёр. Ажахы соогоо ходо түрүү ябадаг Заганай-Адагай фермые даагша К. К. Паньков һаалишадтаяа хөөрэлдэжэ байна.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

УЗБЕКИСТАНДА ҺАЙНДЭР ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ТАШКЕНТ, ноябриин 21. (ТАСС-ай корр.). Узбегэй ССР-эй, Узбекистанай компартиин 40 жэлэй һайндэр үргэлжэлһөөр.

Республикын айлшад — КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. И. Брежнев, РСФСР-эй, Москвагай, Ленинградай, Ивановска областиин, Украинын, Белоруссиин, Казахстанай, Грузиин, Азербайджанай, Литвагай, Молдавиин, Латвиин, Киргизэй, Таджикистанай, Армениин, Туркмениин, Эстониин делегацинуудай гэшүүд, Узбекистанай компартиин ЦК-гай гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, Дунда Азиин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд Ташкентдэ нээгдэһэн республикын арадай ажахын туйлалтануудые харуулһан выставкые энэ үглөөгүүр хараһан байна.

Экономико, соёл культура хүгжөөлгөөрөө Узбекистанай туйлаһан амжалтануудые харуулһан стенднүүдые аха дүү арадуудай түлөөлэгшэд ехээр һонирхон хараа. Түрүү мэргэжэлтэд, ажалай түрүүшүүл тайлбари үгөө.

Айлшад хлопок ургуулгаар республикын туйлаһан амжалтатай, дэлхэйн дээрэ эгээл ургаса ехэтэй хлопчатнигай сорт бии болгоһон наукын туйлалтануудтай танилсаха зуураа, каракуль хони үсхэгшэдэй, торго бии болгогшодой, саад, виноград, рис **таригшадай** алдарта хэрэгүүдые ехээр сэгнээ. Айлшад выставкэ хараһанайнгаа һүүлээр республикын, Дунда Азиин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта Дунда Азиин машина туршалтын станцида (САМИС) ошоһон байна. Тэндэнэр хлопок ургуулгые оньһожоруулха техникэтэй танилсаа.

Газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ, газарые механическа, химическэ аргаар элдүүрилхэ, уһалха, ургаса хуряаха, зөөхэ туйлай олон машинанууд харуулагдаа. Энэ техникые Турсуной Ахунова, Турсуной Раимова, Валентин Тюпко, Мамаджан Дададжанов, мүн бусадшье суута хлопок таригшад ябуулжа харуулаа. Эдэ хүнүүд Дунда Азиин олон мянган механизаторнуудтай сугтаа ажаллажа, «сагаан алтанай» баян ургаса заатагүй абаха арга хангадаг шэнэ технологи полинуудта хэрэглэһэн, ажалай бүтээсэ ехээр дээшэлүүлһэн байна. Шадамар хүнүүдэй гарта ороһон техникэ Узбекистанай хлопок тушааха түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ шиидхэхы хүсэн боложо үгөө.

Поли дээрэ туршагдажа байһан шэнэ машинанууд, тэрэ тоодо хлопок хуряадаг дүрбэн рядтай һайжаруулагдаһан агрегадууд хүнүүдые ехээр һонирхуулаа.

Механизаторнууд, конструкторнууд, эрдэмтэд хлопок ургуулан хуряаха машинануудаа саашадань нарижуулан һайжаруулха түсэб тухай хөөрэжэ үгөө.

Республикын ойн баярай хүндэлэлдэ

ТАШКЕНТ, ноябриин 21. (ТАСС). Узбекистанай компартиин Центральна Комитет, Узбегэй ССР Верховно Соведэй Президиум, Министрнүүдэй Совет Узбегэй Совет Социалис Республикын, Узбекистанай коммунис партиин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхээ.

Уулзалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. И. Брежнев, аха дүү союзна республикануудай, Москвагай, Ленинградай, Иваново городой делегацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болон гэшүүд, ССР Союзай, Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, промышленностиин, хүдөө ажахын үйлэдбэриин түрүүшүүл, наука, культура, искусствын ажал ябуулагшад байлсаа.

Узбекистанай барилгашадай ажалай амжалта

Узбегэй ССР-эй азотно үтэгжүүлгэнүүдые гаргаха Ферганай заводой барилгашадай, хабсаргагшадай, проектировщигууд болон ашаглагшадай, Тахиа-Ташай тепловой электростанцинуудай, электрын элшэ хүсэ дамжуулха ехэ вольттой утаһануудые, электрын элшэ хүсэ хубаадаг түхеэрэлгэнүүдые баригшадай коллективүүдые КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ажалай ехэ илалта туйлаһантайнь дашарамдуулан амаршалаа.

Азотно үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха Ферганай заводой түрүүшын ээлжээнэй барилга дүүргэгдэһэн, бүхы дээрээ 324 мянган киловатт хүсэтэй гурбан ГРЭС-эй энергетическэ шэнэ түхеэрэлгэнүүд ашаглагдаһан электрын элшэ хүсэ дамжуулха 900 гаран километрэй ехэ вольттой утаһанууд татагдаһан, электрын элшэ хүсэ хубааха 3100 километрэй түхеэрэлгэнүүд барилдажа дүүрээд, ашаглагдаһан байна.

Химическэ индустриин, энергетикын томо предприятинуудые барижа, ашаглалгада үгэһэнэй ашаар республика соогоо минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха хүсэтэ промышленность байгуулха хэрэгтэ Узбекистанай ажалшад горитой хубитаяа оруулаа, тиигэжэ хүдөө ажахын продукци эрид дээшэлүүлхэ, арадай ажахын бүхы һалбаринуудые электрын элшэ хүсөөр хангаха арга олгохо байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалга дотор тэмдэглэгдэнэ.

Үйлэдбэриин хүсэнүүдые саашадань дээшэлүүлхын, ашаглалгада үгтэһэн промышленна предприятинуудые амжалтатайгаар хүдэлгэхын тула Узбекистанай барилгашад, хабсаргагшад, химигүүд, энергетигүүд хүсэ шадалаа гамнахагүй байха гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедые, СССР-эй Министрнүүдэй Соведые найдуулаа.

(ТАСС).

Чехословакиин Социалис Республикын партийно-гүрэнэй делегациин һаяар СССР ерэхэ тухай

Чехословакиин Социалис Республикын партийно-гүрэнэй делегаци КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын уряалаар хани ёһоор хөөрэлдэхэеэ һаяар СССР ерэхэнь. Энэ делегациие Чехословакиин коммунис партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь, Чехословакиин Социалис Республикын президент нүхэр Антонин Новотный толгойлхо юм.

КПСС-эй түлөөлэгшэд Грециин компартиин делегацитай уулзаа

Грециин компартиин делегацитай уулзалга КПСС-эй ЦК-да болоһон байна. КПСС-эй ЦК-гай секретарь, Президиумэй гэшүүн М. А. Суслов, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев, Грециин компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Костас Колияннис, политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь Димитриос Парцалидис уулзалгада хабаадалсаа.

Эб найрамдалай, демократиин, национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, коммунизмын үзэл сурталай илан мандахын түлөө КПСС-эй, КПГ-гэй эрид шууд, эдэбхитэйгээр тэмсэхээр эрид шиидэнги байһан тухайнь хөөрэлдөөнэй үедэ үшөө дахин элирүүлэгдээ.

Марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын гол хуули ёһонуудта, 1957, 1960 онуудта Москвада болоһон зүблөөнүүдэй декларации, мэдүүлгэнүүдтэ түшэглэн уласхоорондын коммунис хүдэлөөе нэгэдүүлэн жагсааха зорилгоор бүхы юумэ хэхэ юм, бүхы коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай шэнэ зүблөөндэ бэлэдхэжэ үргэлжэлхэ юм гэжэ хоёр партинуудай түлөөлэгшэд мэдүүлээ.

Грециин, Советскэ Союзай коммунистнууд болон арадуудые нэгэдхэдэг аха дүүгэй хани барисаае хоёр парти эсэшэ сусашагүйгөөр саашадааше бэхижүүлхэ юм.

Эхэ ороноо демократическэ замаар, социальна талаарнь хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ ехэ амжалта туйлахыень Грециин коммунис партида КПСС-эй түлөөлэгшэд хүсэхэ зуураа, компартиин нюуса байдалда ажаллалга болюулха, түрмэнүүдтэ зобоогдожо байһан фашизмда эсэргүү патриодуудые сүлөөлхэ, политическэ эмигрантнуудые эхэ орондонь бусааха асуудал шиидхэхэ гэһэн Грециин демокрадуудай тон зүб эрилтэнүүдые эрид шууд дэмжэнэ. Иимэ дэмжэлгын түлөө КПГ-гэй делегаци КПСС-тэ үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргөөд, СССР-тэ коммунизм байгуулгада шэнэ амжалта туйлахыень Грециин бүхы коммунистнуудай умэнһөө хүсэһэн байна.

(ТАСС).

Ажалай ехэ илалта

Хлопок бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ, ажалай ехэ илалта туйлаһантайнь дашарамдуулан, Совет Узбекистанай ажалшадые КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет халуунаар амаршалба. Республикын колхозууд болон совхозууд бэлэдхэлэй пунктнуудта 3 миллион 450 мянган тонно хлопок тушаагаад, түсэбһөө гадуур 150 мянган тонно сэбэрлэгдээгүй хлопок тушааха уялга абаа.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр Н. Н. Замараевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь, статистикын органуудта ажаллажа эхилһээр 30 жэл болоһонтойнь дашарамдуулан Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин начальник нүхэр Замараев Николай Николаевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Секретариин орондо — Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Соведүүдэй байшан
1964 оной ноябриин ..

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

hаяхан Хяагтын үйлэдбэриин управлениин партийна комитедэй пленум болобо. «Партийна эхин организацинуудай дайшалхы үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» гэhэн асуудалаар парткомой секретарь нүхэр Д. Баирбиликтуев элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд партийна организацинуудай үүргэ дээшэлүүлхэ, коммунистнуудые үйлэдбэри дээрэ зүбөөр хубаарилан табиха асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулаа. Тэдэниье коммунистнуудые үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта зүбөөр хубаарилан табилгаhаа ажал хэрэг дулдыдадаг гээшэ. hүүлэй жэлнүүдтэ энэ асуудалаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ. Аймагай колхоз, совхозуудай мал ажал дээрэ 388, таряан ажалда — 457 коммунист хүдэлнэ. Сэлэнгын совхозой Ехэ-Цагаанай отделениин, Хүдэриин совхозой хоёрдохи отделениин, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи бригадын партийна организацинууд коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табижа, урдаа табиhан зорилгоёо бэелүүлхэ хэрэгтэнь тэдэнние зохид hайнаар ударидана.

Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын совхозой Ехэ-Цагаанай отделениин партийна организациин 34 коммунистнуудай зургааниинь hаалишадаар, хонишодоор — 7, таряан ажал ба барилга дээрэ 11 хүнүүд хүдэлнэ. Эндэ hара бүридэ партийна суглаан үнгэргэгдэдэг. Партийна суглаанай, бюрогой зүблөөндэ зүбшэгдэхэ асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ юрын коммунистнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үргэнөөр хабаадуулагдана. Энэ отделениин hаалиин фермэ дээрэ 8 коммунистнуудhаа бүридэhэн партийна бүлэг хүдэлдэг. Партгрупоргоор түрүү hаалишан Дулгаржап Данзанова hунгагданхай. Энэ бүлэг hү hааха, үнеэдые үрэжүүлхэ, адууhа малаа бэлшээн таргалуулха ба ажахын бусад асуудал партийна суглаан дээрээ зүбшэн хэлсэhэн байна. Ажалдаа эрхим амжалта туйлаhанайнь түлөө Ехэ-Цагаанай фермэдэ коммунис ажалай коллектив гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоо. Эндэхи коммунистнууд үйлэдбэриин түрүү зэргэдэ ябалсана. hаалишад-коммунистнууд Д. Данзанова, Я. Гуржапова, Г. Данзанова, М. Цыбенова, М. Дашижапова, тугалшан Г. Лубсанова, хонишод В. Гуржапов, Ш. Базаржапов, Ц. Балданов, Б. Буянтуев болон бусад ажалдаа үльгэр жэшээ харуулдаг. Ехэ-Цагаанай отделениин мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлэнхэй. Эндэхид гүрэндэ hү худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэээ.

Гэбэшье олохон партийна организацинууд коммунистнуудые ажахын hалбаринуудта хубаарилха хүдэлмэриие мүнөөдэрэй эрилтэдэ харюусамаар ябуулнагүй. «Родина», «Эрдэм», Ленинэй, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта, Хяагтын, Пограничнэ совхозуудта ажахын шиидхэхы hалбари — мал ажал дээрэ үсөөн коммунистнууд хүдэлнэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 146 коммунистнуудhаа hаалишадаар ойролдоол нэгэ, «Дружба» колхоздо — 3, Пограничнэ совхоздо — 4 коммунист ажаллана.

Зарим партийна организацинууд үйлэдбэриин түрүүшүүлые партиин зэргэдэ шэлэн абаха талаар биратай хүдэлмэри хэнэгүй. Пограничнэ совхозой хоёрдохи, дүрбэдэхи отделенинүүдэй, «Эрдэм» колхозой хоёрдохи бригадын, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи отделениин партийна организацинууд 1,5—2 жэлэй туршада партиин зэргэдэ нэгэниье хүниие абаагүй.

Партийна организациин хүдэлмэридэ партийна суглаан ехэ удха шанартай. Партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд партийна суглаан дээрэ үсөөнөөр зүбшэгдэнэ. Партийна комитедэй заседани дээрэ эхин партийна организациин секретарьнуудай тоосоон шагнагданагүй. XX партсъездын, Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта партийна суглаан хаhа сагтаа үнгэргэгдэнэгүй.

Колхоз, совхозуудай партийна организацинууд комсомолой организацинуудта анхаралаа тон багаар хандуулна, тэдэнэй хүдэлмэри удариданагүй. Аймагай комсомолой олонхи организацинуудта эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана. Комсомолой суглаанай хүмүүжүүлгын үүргэ доошолонхой. ВЛКСМ-эй управленидэхи комитет эхин организацинуудта ёhотой туhаламжа хүргэнэгүй.

Энэ жэлдэ политическэ hуралсалай системэдэ 150 кружок, теоретическэ семинарнууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ 1379 хүнүүд hуралсана. 466 коммунистнууд марксистско-ленинскэ теори бэеэ даагаад шудална. Хүдэриин, Сэлэнгын совхозуудта, Ленинэй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта партийна гэгээрэлэй хэшээлнүүд эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ. Гэхэ зуура, зарим партийна организацинуудта энэ жэлдэ политhуралсал эмхигүйгөөр эхилээ.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри саашадань хүгжөөхын түлөө партийна организацинууд политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри бүри hайжаруулха болоно. Партийна организацинууд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин арга методые шэнэлэн хубилгаха ёhотой. Аймагай партийна организацинуудта 982 агитаторhаа бүридэhэн 80 агитколлектив тоологдоно.

Олонхи партийна организацинуудта ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэри мүнөөдэрэй эрилтэдэ хүрэжэ шаданагүй. Партийна эхин организацинууд агитколлективэй хүдэлмэри муугаар хүтэлбэрилнэ, агитаторнуудай семинар үсөөн үнгэргэнэ.

— Манай колхоз аймаг соогоо эгээл гээгдэнги ажахы болоно, — гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр **С. Ламожапов** хэлэбэ. — 1961 онhоо хойшо хонидой тоо 7,5 мянган толгойгоор үсөөрөө. Жэл бүри 100 эхэ хониноо ойролдоол 55—60 хурьган абтана.

Колхозой партком, правлени коммунистнуудые зүбөөр хубаарилжа, үйлэдбэридэ хабаадуулха талаар зарим тэды хүдэлмэри хэhээр. 107 коммунистнуудай 26-ниинь хонин ажал дээрэ хүдэлдэг. Коммунистнуудые зүбөөр хубаарилха асуудалаар колхозой гурбадахи бригадын партийна организаци ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа.

«Эрдэм» колхозой парткомой секретарь нүхэр **О. Бадмажапов** үйлэдбэриин управлениин парткомой хүдэлмэри горитойхон дутагдалтай гэжэ шүүмжэлбэ. Партком, тэрэнэй бюро колхозой партийна организацида биратайгаар туhалнагүй. Парткомой хүдэлмэрилэгшэд колхоздо ерэхэдээ түрүүлэгшэтэй гү, али парткомой секретарьтай уулзаад, партийна эхин организацинуудай секретарьнуудта хүрэдэггүй, тэдэнтэй уулзадаггүй, хөөрэлдэдэггүй, партийна хүдэлмэри тухай hонирходоггүй, ажахын асуудалаар хүдэлмэреэ хизаарладаг.

— Дунда-Бухэнэй партийна организациин 19 коммунистнуудай олонхинь үйлэдбэриин шиидхэхы участогууд дээрэ хүдэлнэ, — гэжэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Вухэнэй бригадын партийна организациин секретарь нүхэр **Батышев** хэлэбэ. — Гэбэшье ойлгууламжын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Колхозой партком манай хүдэлмэридэ бодото туhаламжа хүргэнэгүй.

Хүдэриин совхозой Дунгын комплексно бригадын партийна эхин организациин секретарь нүхэр **А. Шангин** коммунистнуудай эдэбхи дээшэлүүлхэ тухай тэмдэглэбэ.

— Партийна суглаан хадаа коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ hургуули мүн, — гэжэ тэрэ хэлэбэ. — Тиимэhээ бидэ суглаан дээрэ үйлэдбэриин, хүмүүжүүлгын асуудалнуудые хаhа соонь хэлсэнэбди. Хараалагдаhан болзортоо суглаан, партбюрогой заседани үнгэргэгдэнэ. Эндэ зарим коммунист, агитаторнуудай ажал хүдэлмэри, малшадай мүрысөөнэй дүнгүүд тухай зүбшэгдэдэг.

— Гээгдэлhээ гаража, түрүүшүүлэй зэргэдэ орохо бүхы арга боломжо манда бии, — гэжэ «Дружба» колхозой парткомой секретарь нүхэр **И. Осеев** хэлэбэ. — hүүлэй үедэ колхозой партком болон правлени тодорхой хэмжээ ябуулга хараалаа. Ерэхэ жэлдэ 4344 поршоонхо түлжүүлэгдэжэ, 2100 центнер гахайн мяхан гүрэндэ тушаагдахаар хараалагдана. Малшадай ажалай, нэмэлтэ түлөөhэнэй болон мүрысөөнэй таатай hайн гурим зохёогдоо.

— Манай совхозой партийна организаци аймагай эгээл томо организацинуудай нэгэн болоно, — гэжэ Пограничнэ совхозой парткомой секретарь нүхэр **Д. Очиров** мэдүүлбэ. — Партийна эхин организацинуудай секретарьнуудаар дүршэл ехэтэй коммунистнууд hунгагданхай.

Гэбэшье байгша ондо ниитын мал олоор гарзалаа. Саашадаа энэ дутагдалые усадхахын, гээгдэлhээ гарахын зорилгоор совхозой дирекци, партком таараха хэмжээнүүдые абажа байна.

Пленум дээрэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарьта нүхэр **А. У. Модогоев** үгэ хэлээ.

Партийна эхин организацинуудай дайшалхы үүргэ дээшэлүүлхэ тушаа пленум дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

Д. БОЛХОЕВ,
манай штатнабэшэ корр.

АКТЮБИНСКА ОБЛАСТЬ. **Эндэхи С. М. Кировэй нэрэмжэтэ химическэ комбинадай коллектив минеральна үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилгэ дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөндэ оролсоод, түсэбhөө гадуур 20 мянган тонно дээдэ шанартай суперфосфат гаргаха уялга абанхай. Зураг дээрэ: суперфосфатна цехэй аппаратчигууд Николай Быков, Эвальд Кариус.** ТАСС-ай фото.

НМЗ-гэй АМГАЛАН ТАЙБАН АРТИЛЛЕРИ

НМЗ — Новосибирскэ металлургическа завод гэhэн хуряангы үгэнүүд. Эндэ амгалан тайбанай артиллери гээд юу нэрлэнэб гэхэдэ, электрын хүсөөр сорго гагналгын цехые тингэнэ бшуу.

Энэнэй урда тээ нимэ соргонуудые Сибирь орондо аяар холо. хэдэ мянган модоной саанаhаа асардаг байhан. КПСС-эй XXII съездын урда тээ Новосибирскын металлургнууд сорго гагналгын монтажай орёо оньhон хэрэгые бэе дээрээ даажа абаад, 1961 оной октябрь hара соо съездын нээгдэhэн үдэр Сибирскэ түрүүшын сорго бүтээhэн тухайгаа элидхээ бэлэй.

Сорго электрын хүсөөр гагналгын цех 17,5—114 миллиметр диаметрнүүдтэй соргонуудые бүтээн гаргана. Эдэ хэрэгсэлнүүд Сибириин шэнэ барилганууд дээрэ ехэ хэрэгтэй ха юм. Нефтиин нүхэ малтахадаашье, промышленна предприятинуудта газ оруулхадаашье, уhанай hудал город соогуур ябуулхадаашье, дулаасуулгын соргонуудые байрын гэрнүүдтэ татахадаашье — НМЗ түхэлэй соргонууд хэзээдэшье хэрэгтэй болоно.

— Манай хэдэг продукции 114 миллиметр диаметртэй соргонууд болгоо hаа, үдэр соогоо бидэ хэдэн модо утатай сорго бүтээhэн байхабди, — гэжэ цехэй начальнигай орлогшо Михаил Соколов хөөрэнэ.

Сорго бүтээжэ эхилhэн түрүүшын үдэрhөө тоолоо hаа, нээрээшье эдэнэр хэдэ мянган модо утатай энэ хэрэгсэл бүтээhэн байха ёhотой.

Сорго бүтээлгэ таhалгарнагүй ябажа байдаг. Бүхы цехүүдынь машинын хүсэ хэрэглэнэ. Соргонуудай хоорондохи забhарые эйн гал гансаараа гагнана бэшэ, мүн олон тоото станок-автомадуудые хүдэлгэнэ. Электрын хүсөөр сорго гагнадаг стан газ шэмнай ехэ механизированна газар. орёо нарин автомадуудай конвейер.

АПН-эй фототекст.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХАЛАН АБАЛСАНАБДИ

Гэр байрын, культурно-ажаhуудалай промышленна шэнэ барилга республика доторнай хаа хаанагүй олоор эрхилэгдэнэ. hүүлэй жэлнүүдтэ хүдөө ажахын барилга ехээр үргэдхэгдэжэ байнхай. Арадай ажахын хүгжэжэ, арад зоной үргэжэ байгаа эрилтые хүсэдөөр хангаха шэнэ барилгануудые бодхоохо зорилго табигдана гээшэ. Энэ зорилго дүүргэхэ арга боломжо республика доторнай hала бии. Жэл ерэхэ бүри шэнэ, мүнөө үеын техникэ абтана, барилгашадай саг үргэлжын кадрнууд хүмүүжүүлэгдээ, барилгые индустриальнаар эрхилхэ арга боломжо бии болонхой.

Бии байhан техникээ аша туhатайгаар хэрэглэхэ, барилгые зүбөөр эмхидхэхэ, эрилтэ дүүргэбэл, ажалай бүтээсэ горитойгоор дээшэлхэ, шэнэ барилганууды хараалагдаhан саг болзор соонь ашаглалгада тушааха арга хангагдаха hэн. Городой барилгын организацинууд ажалай эмхидхэл hайжаруулха, барилгые түргэнөөр, hайнаар, хямдаар эрхилхэ зорилго дүүргэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулдаг болоо. Ажалай эмхидхэл hайжаруулха, техническэ шэнэ арга нэбтэрүүлхэ асуудалда партийна, профсоюзна организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй ехэ анхарал хандуулдаг газарта амжалта туйлагдана гэжэ дүй дүршэл харуулдаг хаям. Жэшээ болгон барилга-хабсаралгын 7-дохи управлени абаад үзэе. Түс управлениинхид бусад организацинуудай халан абахаар түрүү арга хэрэглэнэ, зохид хэмжээ хараална, бэелүүлжэ байнхай.

Барилгын олон организаци шэнги 7-дохи СМУ бүри hая болотор гарза хэдэг байhан. Нёдондо барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэн ехэ байжа, 385 мянган түхэригэй үлүү ехэ гаргаша хэгдээ hэн. Имэ ушар усадхахын, барилгын өөрынь үнэ сэн хямдаруулхын тула юу хэхэ, ямар хэмжээ бэелүүлхэ хэрэгтэй байгааб? Энэ жэлэй эхеэр барилга-хабсаралгын управленинүүд томодхогдожо, 4-дэхи, 6-дахи СМУ 7-дохи управленитэй нэгэдхэгдэhэн юм. Барилгын томодхогдоhон управлениин эмхидхэгдэхэдэ, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй урда шиидхэгдэхэ ёhотой олон асуудал табигдаа. Бии байhан арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэхэ, барилгын шанар hайжаруулха, өөрынь үнэ сэн хямдаруулха гэхэ мэтэ асуудал шиидхэхэ хэрэгтэй болобо. Барилгын объект болон талмайнуудые хүтэлбэрилгэ эрид hайжаруулха, барилга-хабсаралгын ажалые үдэр бүриин хиналтада абаха, материал гамтайгаар хэрэглэжэ, салин хүлhэнэй түлбэри гуримшуулха эрилтэ нэн түрүүн табигдаа. Хоёрдохёор, барилгын ажалай түрүү онол арга хэрэглэжэ, ажахын тоосоондо ороhон комплексно бригадануудай хүсэ шадалаар барилга эрхилхэ хэрэгтэй болобо. Гурбадахяар, техническэ шэнэ арга хэрэглэхые хараалhан, уралан нарижуулгын дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, хэhэн ажалаа шэнжэлэн хараха экономическа хүдэлмэри эмхидхэхэ, энээндэ барилгашадые олоор хабаадуулха эрилтэ хэгдээ. Мүн барилгашадай дунда коммунис ажалай түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ шухала болобо.

Хэмжээ ябуулга хараалха гээшэ тэрэниие бэелүүлхэhээ hуралгүй бэлэн гэжэ мэдээжэ. Харин барилга-хабсаралгын управлениин хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна организацинууд хараалhан хэмжээе заабол бодотоор бэелүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулаа. Нэн түрүүн ёhотой хиналта, экономическа хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ. Түмэрбетон зүйлнүүдые хабсарган табихада, хирпиисээр хана бодхоохоло, газар малтахада гар хүсэ, механизм хэрэглэхэдэ ямар илгаатайб, сонхо, үүдэ табихаар хэды шэнээн материал гаргашалагданаб, тэрэнэй гаргашань мүнгэн дээрэ тоолохоло хэды шэнээн болоноб гэжэ үдэр бүхэндэ хинагдажа, тоологдожо үзэгдэдэг болоо.

Мастернууд, участогуудай нормо зохёогшод бригадирнуудтай хамта үдэр бүриин тоо бүридхэл эмхидхээ. Үдэр бүри барилга-хабсаралгын ямар ажал дүүргэгдэхэб, хэды шэнээн, ямар материал абтааб, тэрэнэй хэды шэнээниинь хэрэглэгдээб, хүдэлмэришэдэй абаха салин хүлhэ тоолжо үзөөд лэ, управлениин ажалай болон үйлэдбэриин таhагуудта мэдээсэдэг болоо. Эдэ таhагуудта управлениин участок бүхэнэй хүдэлмэриин дүн согсологдодог, сасуулжа үзэгдэдэг. Тиихэдэ ямар участогта барилга-хабсаралгын ажал хэнэй гэмээр hаатуулагдааб, хаана хүдэлмэришэд олон, барилгын материал ехэ байнаб, механизм болон ондоо техникэ хэр ашагтайгаар хэрэглэгдэнэб гэжэ саг соогоо элирүүлэгдэнэ.

Асарагдаhан барилгын материалай хэмжээн, тэрэнэй гаргашые тоо бүридхэлдэ абаhанай ашаар ажахын тоосооной комплексно бригада олоор эмхидхэхэ арга олдоо. Комплексно 17 бригадын 9-ниинь ажахын тоосоондо оруулагдаа. Участогта асарагдаhан барилгын материалые бригадир, мастер тушаажа абадаг. Имэ гурим нэбтэрүүлэн, эдэ материалнуудые гамтайгаар хэрэглэхэ гэжэ бригадын гэшүүн бүхэн оролдоно. Жэшээлхэдэ, энэ гуримаар хүдэлдэг нүхэр П. В. Фоломеевэй даадаг бригада барилгын ехэ материал алмана. Мүн нүхэр Доровских гэгшын даадаг бригада жэлэй эхинhээ хойшо 1345 түхэригэй барилгын материал алмаа. Имэ жэшээ олоор дурдажа боломоор.

Хэhэн ажалайнь зэргээр зүбөөр салин түлэхэ гээшэ ехэ удха шанартай. Тиимэhээ управлениин участок, бригадануудта шэнэ, түрүү аккордно-премиальна арга нэбтэрүүлэгдэжэ байна. Барилга-хабсаралгын ажал hайн шанартайгаар, болзорhоонь урид дүүргэhэнэйнь түлөө барилгашадта 2000-гаад түхэригэй шан барюулагдаба. Гадна 13 мянган түхэригэй салин алмагдаа.

Управлениин хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Комплексно 12 бригада коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө мүрысэнэ. Тэндэ ажалладаг 218 хүнэй 150 гарандань коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэ олгогдобо. Бригадануудай гэшүүн бүхэн түс бүридөө социалис уялга абанхай. Социалис уялгын дүүргэлтэ hара бүхэндэ согсологдожо, тэрэнэй дүн бригадануудай суглаан дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэдэг, шалгарагшадтань дамжуулгын вымпел барюулагдадаг. Мүн уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой тоо олошорно.

Ажалай эмхидхэл hайжаруулhанай, шэнэ, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридөө хэрэглэhэнэй ашаар 7-дохи СМУ-гай коллектив түсэбөө hайнаар дүүргэдэг, барилгын материал ехээр алмадаг, салин хүлhэ зүбөөр гаргадаг болоо. Барилгын өөрынь үнэ сэн хямдаруулха эрилтэ амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ.

Барилга-хабсаралгын 7-дохи управлениин коллективэй дүй дүршэлые бусад управленинүүдэй хүдэлмэришэд халан абалсана. Мүн энэ дүй дүршэл хүдөөгэй барилга дээрэ амжалтатайгаар хэрэглэжэ болохо. Үдэр бүриин тоо бүридхэл, хиналта шэнэ барилга дээрэ эмхидхэжэ, ажахын тоосоондо ороо hаа, коммунис ажалай түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэл, шэнэ, техническэ арга хэрэглэбэл, хүдөө тосхонуудай барилгашад тэдэнэй урда табигдаhан зорилго амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха. Барилгын түрүү дүй дүршэлые халан абалсажа, тэрэниие богони саг соо hайн шанартайгаар, хямдаар бариха зорилго шиидхэхэ байнабди.

П. ХАНТАЕВ,
Буряадай барилгын управлениин техническэ бюрогой хүдэлмэрилэгшэ.

Шефүүдэй туhаламжа

БАРИСААМНАЙ НЯГТА

Буряадай автотранспортна управлениин коллектив энэ жэлэй хабарhаа Хяагтын управлениин XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозтой шефскэ холбоо барисаатай болоhон юм. Түс ажахы гансашье аймаг соогоо бэшэ, харин республика соогоо томохон колхозуудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Ноёхоной колхоз талха таряашье ехээр таридаг, табан хушуу малааршье олон гэжэ дэмы суурхаатүй ёhотой. Манай шефтээ абаhан колхозойхид мүнөө жэл үүсхэл хэшээлтэйгээр ажаллажа, таряа талхаашье эртэ урдынхиhаа элбэг дэлбэгээр абаhан, адуу малайшье шэмэ абалгые дээшэлүүлhэн байна.

Ноёхонойхидой ажал хүдэлмэриин амжалтада бидэнэр — шефүүдэйшье бишыхан туhа нэмэри бии гэжэ тухайлнабди.

Түбхын түрүүн управлениимнай хүтэлбэрилэгшэд түс колхозой правлени болон партийна организациин ударидахы нүхэдөөр уулзан бараалхажа, тодо hонор хэмжээ ябуулганууды хараалhан юм. Тэрэ үедэ хабарай тарилгын халуун хаhа ябажа байгаа. Тиимэhээ эгээл түрүүн түс ажахын хабарай тарилгын, үбhэ хуряалгын, таряа хадалгын болоод бусад олон асуудал алишье талаhаа анхаралтайгаар зүбшэн хэлсэгдэhэн, хоёр талын арга боломжонууд тодорхойлогдоhон бэлэй.

Хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин түлэг дунда, тэрэ мүртөө Сүхэ мүрэнэй унажа байха хирэндэ, 50 гаран тонно минеральна үтэгжүүлгэ манай автомашинануудаар зөөгдэhэн байна. Гадна тарилгын түлэг дунда колхозой хэдэн автомашина нэгэн доро шахуу эбдэржэ, ажалhаа гараhан юм. Тиихэдэнь тэрэ дары зургаан автомобиль (дүрбэниинь — ашаанай, хоёрынь — хүнгэн) капитальна болон юрын заhабарилга хэгдээ hэн. Хэрбээ эдэ машинануудай дары заhагдаагүй hаа, гансашье үрэhэ хүрэнгэ шэрэлгэ hаатаха бэшэ, түбхын түрүүн тарилгын хүдэлмэри нилээд унжагайрха байгаа ха юм. Тиимэhээ автомобильнуудайнь заhабарилга түбхын түрүүн ударидахы зоноймнай гол анхаралда «нэгэдэхи номерой зорилго» мэтээр табигдаhан.

Майн 18-да колхозой таряашад эртынгээ тарилга эмхитэй hайнаар дүүргэхэлээрнь, бидэнэр-шефүүд хойто үдэрынь концерт наада табихаяа ошоо бэлэйбди. Түс концертые алба хаагшад, жолоошод болон кондукторнуудай эдэбхи үүсхэлээр бэлдэhэн байнабди.

Удангүй үбhэ хуряалгын хүдэлмэриин эхилхэдэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй «ямар аргаар туhалха гээшэбта?» гэжэ хандахадань, арбан табан хүнүүдhээ бүридэhэн үбhэшэлэй түсхай бригада байгуулжа, колхоздо эльгээгээ hэмди. Түс бригада хахад hарын үедэ 50 гектарай үбhэ сабшаhан, 9 мянган центнер бухаллаhан, 300 га газарта гарбаар тармаhан, 6 мянган центнер үбhэ hурилhэн байна. Удаань үшөө нэгэ бригада ажаллаа hэн. Тэдэнэр бас бага бэшэ ажал бүтээжэ ерээ бэлэй.

Тиихэдэ соёл сурталай талаар бэhал шадал соогоо туhа нэмэри хэнэбди. Жэшээнь, зундаа — үбhэ хуряалгын үедэ — уран зурааша ошожо, партийна организацида ниитэ-политическэ хүдэлмэреэ hайжаруулха хэрэгтэнь туhалаа.

Саашадаа шефскэ хүдэлмэреэ hайнаар ябуулжа, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряашад болон малшадтай нягта холбоо барисаатай болохо, түбхын түрүүн ерэхэ жэлэй баян ургасын үндэhэ hуури табиха хэрэгтэнь али болохоор туhалха, адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь хамhалсаха зорилго урдаа табинабди. Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахые интенсификациин замаар эрхилхэ хэрэгтэ городой зоной бишыхан туhа нэмэри болог лэ гэжэ хүсэнэбди.

А. МАНГАТХАНОВ,
Буряадай автоуправлениин парторганизациин секретариин орлогшо.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

ВИЛЬНЮС ШАДАРХИ «ШУБУУНАЙ ГОРОДОК»

ВИЛЬНЮС. (ТАСС). Жэл бүхэндэ хоёр миллион тахяагай мяха үгэжэ байха шубуунай фабрика Вильнюсhээ холо бэшэ баригдажа эхилбэ. Энэ «шубуунай городок» индустриальна аргаар 140 үйлэдбэриин гэр байранууд баригдана. Эндэ бүхы хүдэлмэринь оньhожоруулагдаhан байха, автомат хэрэглэгдэхэ.

Энэмнай 1970 он хүрэтэр Литвагай томо томо городууд шадар баригдаха шубуунай арбан томо фабрикын нэгэн болохо юм. Шубуунай промышленна комбинадууд жэл бүхэндэ мүнөө республикын бүхы колхоз, совхозуудай үгэжэ байhан үндэгэн болон шубуунай мяханда орходоо 2,5 дахин ехэ продукци үгэхэ аргатай байха.

КООПЕРАТИВНА БАРИЛГА ҮРГЭДХЭГДЭНЭ

МОСКВА. (ТАСС). Мүнөө жэлдэ Россин Федерацида гэр байра бариха 2240 кооперативууд шэнээр байгуулагдаба. Тэдэнэй гэшүүд нэгэ миллион 350 мянган дүрбэлжэн метр хэмжээтэй байра абанхай.

ТАСС-ай корреспондентдэ Коммунальна ажахын министерствэhээ мэдээсэhэнэй ёhоор, Москвада, Ленинградта, Кемеровскэ, Омскэ, Пензенскэ, Пермскэ, Шатын областьнуудта кооперативна гэрнүүд түргэнөөр баригдажа байна. Тэдэнние тусхай мэргэжэлтэй организацинууд барина.

hүүлэй үедэ кооперативуудта гэшүүдэй hанал хүсэлые хангаха зорилготойгоор эхэнхидээ нэгэ-хоёр таhалгатайнууд квартирануудтай гэрнүүдэй проектнүүд зохёогдоо. Жэшээнь, нэгэ проектые абаад үзөө hаа, зуун квартиратай гэр соо 20 дүрбэлжэн метр талмайтай 75 нэгэ таhалгатай квартира, 31 дүрбэлжэн метр талмайтай 25 хоёр таhалгатай квартира бии байха. Нүгөө проектын ёhоор, 70 квартиратай гэр соо 40 нэгэ таhалгатай, 30 хоёр таhалгатай квартира байха. Зарим ушарнуудта багахан тосхонуудта олон дабхар бэшэ кооперативна гэрнүүдые барихые СССР-эй Госстрой зүбшөөгөө.

50 КИЛОМЕТР ГҮНЗЭГЫДЭ

БАКУ. (ТАСС). Азербайджанай геофизигүүдэй экспедици, Нахичевани-на-Араксе хотоhоо Ехэ Кавказай уулын хормой хүрэтэр трасса дээрэ газарай хүрьhэ хүдэлгэжэ үзэбэ. Сейсмическэ лентэ дээрэ бэшэгдэhэн зорюута хүдэлгэгдэhэн газарай абяануудые шэнжэлжэ үзэхэдэнь, 40—50 километр гүнзэгы газар доро байhан юумэ шэнжэлэгдэхэ байба.

Ингэжэ газарай хүрьhэнэй гүнзэгые Азербайджанай эрдэмтэд гурбадахяа шэнжэлбэ. 1962 ондо Каспиин далайhаа Хара далай туласа, нёдондо жэлдэ республикын урда хилэhээ Дагестан хүрэтэр шэнжэлэлгэ хэгдээ. 1964 оной зун хэгдэhэн энэ 250 км. трасса хадаа Нахичевани-на-Араксаhаа Волгоград хүрэтэр ошохо 2000 километр утатай сейсмическэ трассын нэгэ хубинь болоно.

Газарай хүрьhэнэй гүнзэгые шэнжэлхэдэ абтаhан материалнууд газарай хүрьhэн тухай эрдэм ухаае баяжуулха.

КОЛХОЗУУДТА ЭЛЕКТРОНИКО ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

КРАСНОДАР. (ТАСС). Новопокровско үйлэдбэриин управлениин «Заветы Ильича» колхоздо тоо бодолгын бишыхан центр хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Кубаниин колхоз, совхозуудта үргэнөөр хэрэглэгдэжэ эхилhэн тоо бодолгын машинануудые нигэжэ нэрлэнэ бшуу. Эндэ 30 нимэ машина хэрэглэгдэжэ эхилэнхэй.

Мүнөө электронно техникын туhаламжаар ажахынууд бухгалтерскэ документнүүдые, автотранспортын замай хуудаhануудые согсолон дансална, хүдөө ажахын продукци абалгын дүнгүүдые ба тэрэнэй өөрынь сэнгые тоолоно. Электронно машинануудай бии болохотой хамта, оператор-тоологшо гэжэ тушаал колхоздо бии болгогдоо. Энэ хүдөө ажахын үйлэдбэридэхи эгээн шэнэ мэргэжэл болоно.

ТҮГЭЛДЭР ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЬНҮҮД

ТАЛЛИН, (ТАСС). «Вольта» гэжэ электромашинануудые байгуулдаг завод СЭВ-эй гэшүүд — социалис оронуудта ябуулагдахаар промышленностиин, транспортын болон хүдөө ажахын элдэб hалбаринуудта хэрэглэгдэхэ дунда зэргын хүсэтэй түгэлдэр электродвигательнүүдые мүнөөдэр бүтээжэ эхилбэ. Эдэ электродвигательнүүд машина бүтээлгын, эдеэ хоолой, модо болбосоруулгын, химиин болон бэшэшье үйлэдбэринүүдтэ ехэ туhатайгаар хэрэглэгдэжэ шадаха.

Шэнэ электродвигательнүүд ашаглахада үгаа hайн, урда тээнь гаргагдадаг двигательнүүдтэ орходоо гурбанай нэгэ дахин ехэ хүсэтэй.

Эстони — социалис оронуудта электродвигательнүүдые олоор эльгээдэг орон. hүүлэй табан жэл соо нимэ электродвигатель хоёр дахин олоор худалдадаг болоо.

ШЛАМ — ҮНЭТЭЙ ТҮЛИШЭ

КАЛТАН. (Кемеровскэ область). (ТАСС). Кузбассай электростанцинуудай пеэшэн соо мүнөө жэлдэ нүүрhэнэй промышленностиин хахад миллионhоо үлүү тонно үлэгдэлнүүд шатаагдаба.

Энергетигүүдэй энэ амжалта тухай «Кузбассэнергиин» начальник Николай Белов нигэжэ хөөрэнэ:

Кузбассай шанаржуулгын фабрикануудта миллионhоо үлүү шлам сугларанхай. Хайшан гэхэ ёhотойб? Энергетигүүд эдэ үлэгдэлнүүдые хэрэглэхэ гэжэ шиидхэбэ. Шэнжэлээд үзэхэдэнь, шлам дулаа үгэсөөрөө hайн шулуу нүүрhэнhээ дутахагүй байшоо.

Шлам хаядаг газарнууд ёhотойл үнэтэй дараса байна бшуу. Урда Кузбассай, Том-Усинскэ, Кемеровскэ болон бэшэ станцинууд шлам хэрэглэжэ, заа зуу ондоо юумэнүүдые тэрээндэ нэмэжэ байгаад, арадай ажахыда миллион хахад hайн шанартай шулуу нүүрhэ алмаба.

★

МОСКВА. «Химиин захяада — үргэн харгы үгэгты!» гэhэн уряа лозунг «Москабель» заводой олонхи цехүүд соо үлгөөтэй байдаг. Нийслэл хотымнай машина бүтээгшэд химигүүдэй захяае болзорhоонь урид дүүргэнэ. Мүнөө үедэ москвагайхид Дальна Восток, Ураал болон Казахстанай предприятинуудта эльгээгдэхэ продукци бүтээжэ байнхай. Зураг дээрэ: цехэй нэгэ участок дээрэ.

ТАСС-ай фотохронико.

★ ☆ ★

Соёлшодой съездые угтуулан

НОМ ҺУДАР—СЭДЬХЭЛЭЙ ШЭМЭГ

Зүүн-Мүрэн гэжэ тосхонһоо 3—6 километрэй оршондо тойроод найман үүрин бии. Тэндэ, багсаажа хэлэхэдэ, 1600 хүн ажаһууна. Эдэниие Зүүн-Мүрэнэй хүдөөгэй библиотекэ хангаха зорилготой.

Гурбан жэлэй саада тээ тус библиотекэдэ, һургуулиин һурагшадые оруулаһан тоолоходо, оройдоол 190 уншагшад байһан. Библиотекын хүдэлмэриин гол нэгэ талань уншагшадайнгаа эдэбхеэр сэгнэгдэдэг. Теэд тэрэ үеын хүнэй нэгэниинь лэ библиотекэдэмнай ерэжэ ном абадаг ушар эмхидхэлэй хүдэлмэриин тон муу байһаниие гэршэлһэн һааб даа.

Иимэ байдалтай библиотекые тушаажа абаад, хайшан гэжэ хүдэлмэриень һайжаруулалтай гээшэб гэжэ нютагай партийна эхин эмхитэй, профсоюзна, комсомольско эдэбхитэдэй дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэһэн һааб. Тиигэжэ тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалаад, тэрэнээ бэелүүлхын тула ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа эхилээ һэмди.

Шэнээр һунгагдаһан библиотекын соведэй гэшүүд тон эдэбхитэйгээр уншагшадай хүдэлмэри ябуулжа эхилээ һэн. Уншагшадай конференци эмхидхэхэ, аман үгын журнал радиогоор дамжуулха, бригада, гүүртэ тогтомол нүүдэл библиотекэ тогтоохо, шэнэ һонирхолтой номууд тухай хөөрэлдөө хэхэ, номой сантһаа дуратай номоо абажа уншахыень хүнүүдтэ гэртэнь орожо дурадхаха,— эдэ бүхы хүдэлмэриин аша туһаар 847 хүн хүрэтэрөө уншагшадаймнай тоо ургаа. Тиигэжэ манай эндэхи һууринуудта ажаһуугшадай хоёрдохи хүн бүхэн библиотекэдэмнай формулятортай. Тэдэнэрэй дундаһаа эгээл зузаан карточкатан хэн бэ гэбэл, № 84 ДЭУ-гэй токарь нүхэр Г. Гагаев, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Зүүн-Мүрэнэй отделениин һаалишан Иринчин Галсанова, гэрэй эзэн эхэнэр нүхэр Е. Семко, Эсэгэ ороной хамгаалгын дайнай инвалид Леонид Цай болон олон нүхэд болоно. Георгий Петрович Гагаев библиотекымнай соведэй эдэбхитэй гэшүүдэй нэгэн, байгша оной 10 һарын туршада наяад хэһэг элдэб янзын ном, журнал уншаа. Илангаяа энэ уншагшамнай металл отолхо, болбосоруулха талаар ямар шэнэ онол арганууд хэрэглэгдэнэб гэжэ адагладаг, техникэ, илангаяа квантова механика тухай һонирходог, хизаар ороноо шэнжэлэлгын асуудалнуудаар, тодорхойлон хэлэбэл, Түнхэн нютагай, Байгал далайн, Буряад ороной байгаалиин онсо илгаа тушаа номуудые уншадаг, энэ талаар шэнэ материалнуудые ходо һурагшалдаг. Нүхэр Гагаев ажал дээрээ эрхим хүдэлмэришэн гүүлхэһээ гадна, эдэбхитэй уралан нарижуулагша юм.

Саг соонь библиотекээ нээхэ, тэндэ ороһон хүнэй хэрэгтэй номоо өөрөө шэлэн олохо, уншалгын залда шэнэ газетэ, журнал хараха таатай байдал байгуулхын түлөө библиотекарь хүн үдэр бүхэндэ оролдохоһоо гадна, уншагшадайнгаа дунда ниитэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ходо ябуулжа байха зэргэтэй.

Энэ талаар бүри һаядаа хэжэ байһан юумэеэ дурдаха болоо һаа, малай үбэлжэлгын эхилхэтэй хамта гүүртэ, фермэнүүдтэ ажаллагшадта ном һудар нэбтэрүүлгэ улам үргэдхэхэ гэжэ нэн түрүүшын зорилго табяа һэмди. Мүнөө һүнэй гурбан фермэдэ, хоёр хонинной отарада болон бусад жэжэ гүүртэнүүд бүхэндэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэнхэй. Тэрэнэй тоо мүнөө 13 болгогдонхой. Эдэ библиотекэнүүдэй номуудые һэльбэн шэнэлхэ, шэнэ зохёолнууд тухай хөөрэлдэхэ гэхэ мэтэшэлэн, ниитэ хүдэлмэридэ ажалай түрүүшүүл, һургуулиин һурагшад ехэ туһа хүргэнэ. Һаалишан Иринчин Галсанова долоодохи жэлээ нүүдэл библиотекэ барина. Зүүн-Мүрэнэй найман жэлэй һургуулиин дээдэ классайхид библиотекымнай мүн лэ эдэбхитэй туһалагшад болоно, тосхонһоо гадуур ажаһуудаг зондо ном асардаг, уншаһан номуудыень библиотекэдэ асардаг габшагайшуул юм.

Уншагшадай конференци, уран зохёолой вечер, диспут, хөөрэлдөө түсэбэй ёһоор эмхидхэлэйнгээ хажуугаар, «Спутник» гэжэ нэрэтэй радиожурнал библиотекымнай зүгһөө зохёогдоод, тогтоогдомол үдэр, саг соо Зүүн-Мүрэнэй радиоузелһаа дамжуулагдана. Энэ журналнай гурбан хуудаһанһаа (бүлэгһөө) бүридэлэг. Тосхоноймнай һонин гэһэн гаршагаар түрүүшын хуудаһан нээгдэдэг. Удаадахи хуудаһанда шэнэ ном, уран зохёол тухай гү, али залуу үетэниие хүмүүжүүлгээр богонихон лекци, хөөрэлдөөн дамжуулагдадаг, гурбадахи бүлэг багашуулда зорюулагдадаг, жэшээнь, үхибүүдэй һонирхолтой онтохон, түүхэ, хүгжэм, дуун байдаг. Эдэ бүхы дамжуулгамнай хахад сагһаа удаан болодоггүй. Ноябриин эхеэр һургуулиин һурагшадай дунда «Хүн-хүндөө», «Нүхэсэн ханилха, инаглаха тухай», «Түрэл орон дотороо» гэһэн темэнүүдээр библиографическа шэнжэлэл эмхидхэжэ, энэ талаар ямар литература уншаха, уншаһан мэдэһэн юумэеэ бусадта хайшан гэжэ дамжуулан ойлгуулхаб гэжэ ехэ туһатай хөөрэлдөө хээ һэмди. Эхин классуудай үхибүүдтэ зорюулан декабриин түрүүшын үдэрнүүдтэ үнгэргэхөөр «Үльгэр түүхын үдэшэ» мүнөө бэлэдхэгдэжэ байна. Уншагшадайнгаа дунда бусад маяг хэлбэриин, һонирхолтой хүдэлмэринүүдые ябуулхые саашанхи түсэбтөөшье хараалжа байнхайбди.

Библиотекын хүдэлмэрилэгшын муугаар хүдэлһэнһөө бэшэ, харин мүнгэ зөөриин багаар һомологдодог ушарһаа манай номой сан уншагшадай эрилтэһээ гээгдэнэ гэжэ тэмдэглэлэйнгээ түгэсхэлдэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Орой хамтадаа библиотекэдэмнай 6 мянган боти ном тоологдоно. Жэл бүри хэды олон номуудай али нэгэн шалтагаанаар хорохо, хуряагдахаһаа эхилээд, дундаржа байхадань, шэнэ номуудые, илангаяа уншагшадай хүсэдэг зохёолнуудые, элбэгээр абаха аргагүйдэнэбди. Республикымнай библиоколлектор жэл бүри хүдөөгэй библиотекэдэ миил 80 түхэригэй ном эльгээхэ нормотой юм. Мүнөө болоод үзэхэдэ, эды мүнгэндэ хэр олон ном ерэлтэйб даа? Үсөөн мүртэнь теэд шухала, һайн номуудые, манай захиһан зохёолнуудые библиоколлекторэй эльгээдэггүйнь харатайл. Сельсоведэй зүгһөө зуугаад гаран түхэриг жэлдээ үгтэдэг, тиигээд тэрэнээ нэгэ доро абадаггүйбди, мүнгэтэй болоод байхадаа нютагай магазинаар ябахада баһал һайн ном байдаггүй. Хүдөөгэй библиотекэнүүдые номоор хангаха асуудалда Соёлой министерствын зүгһөө халуун анхарал хандуулмаар болоо гэжэ һанамаар.

Р. КРЫЛОВА,
Зүүн-Мүрэнэй хүдөөгэй библиотекые даагша.

Түнхэнэй аймаг.

Надежда Артыш багаһаа хойшо далайда дуратай һэн. Бүлэнь Севастопольдо ажаһуудаг, эсэгэнь далайн ехэ пароходой капитан байһан юм. Далай содгуур тамараад бусажа ерэхэдээ, моряГуудай ажабайдал тухай олон һонин юумэнүүдые эсэгэнь басагандаа хөөрэдэг һэн. Дайнай үедэ арбан зургаа наһатай Надя загаһашан болоһон юм. Бишыхан сейнертэ хүдэлжэ байхадаа судна жолоодогшын экзамен богонихон сэг соо бариһан байгаа. Мүнөө Надежда Михайловна Камчатрыбпромдо гансахан лэ эхэнэр-штурман болоно. Эрхим мэргэжэлтэ гэжэ энэ эхэнэр бүхы Алас-Дурнын зүгэй бассейнэй бүхы моряГуудай дунда мэдээжэ болонхой. Зураг дээрэ: «Кристалл» гэжэ теплоходой капитанай ахалагша туһалагша, коммунист Н. М. Артыш.

ТАСС-ай фотохронико.

АЙМАГАЙ СОЁЛШОДОЙ КОНФЕРЕНЦИ

Сэмбын фабрикын «Текстильщик» гэжэ Соёлой ордон соо ноябриин 18-да Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй конференци болобо. Эндэ 300 делегадууд—Тарбагатайн, Загарайн, Ивалгын хүдөөгэй соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, нютагай интеллигенциин түлөөлэгшэд, түрүү малшад, таряашад, партийна, советскэ эдэбхитэд суглараа. Конференцидэ хабаадагшад «Аймаг доторхи соёлой хүдэлмэриин ябаса, саашанхи гурбан жэлэйнь хүгжэлтын зорилгонууд» гэһэн Улаан-Үдын хүдөөгэй аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Шикулын элидхэл соносожо зүбшэн хэлсээд, соёлой доботолгын гурбан жэлэй туршада бэелүүлэгдэхэ хэмжээ ябуулгануудые нэгэн дуугаар баталан абаа.

Тэрэнэй һүүлээр уран һайханай бүхэсоюзна харалтада хабаадажа, шэлэмэл һайн программаа аймагай мүрысөөндэ асарһан арбан табан Соёлой байшангуудай, хүдөөгэй клубуудай коллективүүд өөһэдынгөө бэлиг шадабариие харуулһан байна. Тиигэжэ Соёлой байшангуудай самодеятельностиин коллективүүдһээ Тарбагатайн ДК, хүдөөгэй клубуудай зүгһөө Саянтын уран һайханай бүлгэмэйхид түрүү һуури эзэлээ.

Б. ЕГОРОВ.

Эдэ залуу хүнүүд—нэгэниинь Виктор Иванов, нүгөөдэнь Валентина Санникова—часай мастернууд. Виктор 18 наһатай, үдэшын һургуулиин 7-дохи класста һурана, харин Валентина нэгэ наһа дүү, тиигэбэшье 9-дэхи класста һурадаг. Виктор Валентинэдээ хододоо туһалжа, заабарилжа байдаг юм.

С. ТЫХЕНОВЭЙ фото.

Таниие ямараар ханганаб?

МАЛШАД, ЗАГАҺАШАД УРМАТАЙ

Нарһата тосхонһоо үглөө бүри дүүрэн ашаатай машинанууд гаража, совхозой фермэ, гүүртэнүүд болон загаһашадай бригадануудай ажалладаг газар тээшэ зурыһан харгыгаар тооһо татуулан ошоно.

Эдэ машинанууд Нарһатын рыбкоопой складуудһаа холын малшадта, загаһашадта эд бараа, эдеэ хоол хүргэнэ ха юм. Ажалшадай хэрэгләмжые жэншэдгүйгөөр хангаха гээшэ хамагай хүндэтэй, харюусалгатайшье хэрэг. Хүн зониие хангаха хэрэг бэедээ даажа абаһан ларёгой наймаалагшаһаа эхилээд, рыбкоопой правлени хүрэтэр, складуудай болон магазинуудай ажалтан бүгэдөөрөө—ябаһал лэ малшад, загаһашадые һайнаар хангахаб гэһэн зорилго урдаа табижа ажаллана.

Тус рыбкооп гуша гаран магазинууд, гурбан автолавка, хилээмэ зөөдэг тусхай хоёр машинануудаараа дамжуулан, Нарһатын совхозой 150 гүүртэнүүд дээгүүр ажалладаг малшадые, нуур сөөрэмүүд дээрэ олзоборилдог загаһашадые эд бараагаар, эдеэ хоолоор хангажа байна.

Рыбкооп үнгэрһэн гурбан квартал соо худалдаа наймаанай гүйлгөөр аймаг дотороо гурбадахи һуури эзэлһэн. Ажалай шэнэ, үлэмжэ һайн онол аргануудые нэбтэрүүлхэ талаар нэгэдэхи һуури абаһан байха.

Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргахада, наймаалагшад М. М. Литвинцев, Н. А. Дармаева, Ф. М. Литвинцев, 6-дахи магазинай эрхилэгшэ Н. Ф. Фирсова болон бусад эрхим амжалта туйлажа, түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байба. Тиигэжэ 15 наймаалагшад бэлэг, шагналаар урмашуулагдаа, олохон хүдэлмэрилэгшэдтэ коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ соло олгогдоо. Рыбкоопой худалдаа наймаанай таһагые даагша Валентина Сельская гэгшын оролдосотой ажалые тэмдэглэмээр. Тэрэ хадаа холын малшад, загаһашадые хайшан гээд һайнаар, бараа болон эдеэ хоолой зүйлөөр таһалгаряагүй хангахаб, хаана ямар бараан үлэмжэ хэрэглэгдэнэб, ажалшадай мүнөө үеын хэрэглэмжэдэ шухала болохо юун байнаб гэхэ мэтэ асуудалые саг үргэлжэ шудалжа байдаг. Тиимэһээ ажалшадай хэрэглэхэ шухала зүйлнүүдые саг дары эльгээжэ, гүйсэгүй бараануудые магазинуудһаа бусаан абажа, гүйсэтэй газартань шэлжүүлэн үгэжэ байдаг.

Рыбкоопой ажалда һаад түбэг ушаруулдаг юун байнаб гэхэдэ, тусхай өөрын складгүй, эд бараанииинь бүгэдэ райсоюзай складуудта хадагалагдана. Теэд зарим үдэрнүүдтэ складуудһаа бараа абаха машинанууд олоороо сугларжа, рыбкоопой магазинууд эд бараагаа абажа шадангүй үлэшэдэг ушарнууд али олон тохёолдоно. Энэ шалтагаан худалдаа наймаанай эрьесэдэ муу нүлөө үзүүлнэ бшуу. Эдеэ хоолой складта баһа ори гансахан хүн ажалладаг. Сельпогой болон рыбкоопой магазинуудта хэрэгтэй бараань үгэхэлөө удаан, зэлжээ очередь ехээр хүлеэлгэнэ, машинануудые һаатуулна.

Эгээл мүнөө, үбэлэй хүйтэн үедэ, хүдөөгэй малшадые эрхим һайнаар, таһалгаряагүйгөөр хангажа, хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэнь өөһэдынгөө хубита оруулхын түлөө Нарһатын рыбкоопойхид шармайн оролдоно.

В. АЛСЫЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.

Ярууна.

МАНАЙ ГАЗЕТЭДЭ ТОЛИЛОГДОҺОНОЙ ҺҮҮЛЭЭР

„ХАШАРТАЙ БОЛОҺОН ХАТАР"

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын ноябриин 11-нэй номерто толилогдоо һэн. Нарһатын Соёлой байшангай хүдэлмэри даншье муугаар эмхидхэгдэнэ. Эндэ үдэшэ бүри гэхээр хатар наадана. Лекци, доклад, асуудал харюугай үдэшэ болоногүй гэжэ энэ бэшэг соо хэлэгдэһэн байгаа. Мүн уран һайханай нружок эндэ үгы шахуу гэжэ тэмдэглэгдээ һэн.

«Энэ бэшэгтнай Нарһатын Соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Ажалшадай дунда ниитэ соёлой хүдэлмэриие һайжаруулха дэлгэрэнгы түсэб эндэ баталагдаа» гэжэ Яруунын аймагай гүйсэдкомой соёл гэгээрэлэй таһагые эрхилэгшэ нүхэр А. Лобов манда мэдээсэбэ.

ЭДЭБХИТЭНЭЙ ХҮСӨӨР

Һүүлшын хэдэн жэлэй туршада Санага тосхоной Соёлой байшангай, библиотекын хүдэлмэри нилээд һайжараа. Эндэ уран һайханай бүлгэм илангаяа һайнаар хүдэлдэг. Тус бүлгэмэйхид нютагайхидтаа зүжэг наада харуулдаг, һонирхолтой, хүхюу зугаатай үдэшэнүүдые үнгэргэдэг. Мүн лекци, элидхэл, асуудал харюугай үдэшэ эмхидхэдэг.

Байшангай хүдэлмэридэ залуу эдэбхитэд Будажап Будаева, Софья Балданова, Дора Будаева, Цыбик Намсараева, Таня Охинова болон бусад илангаяа абьяастайгаар хабааданад. Эдэнэр уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэри һайнаар эмхидхэжэ шадаа. Имагтал эдэ залуушуулай ашаар тус бүлгэмэйхид хүдөөгэй уран һайханай самодеятельностиин харалга дээрэ түрүү һуури эзэлжэ шадаһан.

Мүн эндэхи библиотекэ уншагшадтаяа бата холбоо барисаатай. Хүдэлмэрилэгшэдынь гансахан тосхонойнгоо айлаар ябажа ном тараадаг бэшэ, мүн холо ойрын отара, гүүртэнүүдтэ ошожо, хонишод, малшадаа шэнэ номуудтай, журналнуудтай танилсуулдаг, уншаһан номуудыень һэлгэн абадаг юм. Иимэшүү нүүдэл 6 библиотекэ эндэ эмхидхэгдэнхэй. Тус библиотекэ уншагшадай конференци үе үе болоод лэ үнгэргэдэг. Жэшээнь, ойрын үдэрнүүдтэ «Булад яажа хатуужааб» гэжэ Н. Островскиин номоор иимэ конференци болохоор хараалагдана.

Санага тосхоной соёл гэгээрэлэй зургаанууд арад зонойнгоо дунда ниитын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Энэ хүдэлмэридэнь «Коммунизм» колхозой партийна организаци, Санагын сомоной Совет горитойхон туһаламжа үзүүлдэг.

С. ТАБДАЕВ.

Захаамин.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ХАЛУУН БАЯР

Улаан-Үдын оперо, баледэй театрай хойто талын талмай дээрэ томо гэгшын дүрбэн дабхар сагаан байшан тобойжо харагдадаг. Энэмнай «Забайкаллес» комбинат гээшэ. Доодо таһалга соонь 9-дэхи столовын һалбари байдаг юм. Үүдыень татажа эндэ ороходотнай, эдеэ хоолой амтатайхан хоншуу үнэр хангалтан, сэбэр, уужам таһалга таанадые угтаха.

Яаралгүйхэн һуужа, ямархан хоол барихаб гэжэ менюень абажа харанабди. Эгээл мүнөө үе сагай уларилда тааруулжа бэлэдхэһэн олон янзын эдеэ хоолой нэрэнүүдые жагсаажа бэшэһэн тэмдэглэл соо: овощой шницель, голубцы, рагу, маринад гэхэ мэтэ баян дайдымнай амтата ургамалнуудаар хэгдэһэн эдеэнэй дээжэһээ гадна, мяха, һү, гурил талханай зүйлнүүдые буйлуулжа хэһэн үл шэмэ ехэтэй элдэб түрэлэй хоолой нэрэнүүдые уншанабди. Иимэ таатай зохид газарта нам һуужа, дуратай эдеэгээ барихада ажалша хүнүүдтэ ямар таарамжатай һайн байхаб?!

Хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжые гүйсэд һайнаар хангаха зорилго урдаа табиһан тус столовын коллективэй, нэн түрүүн үйлэдбэриие даагша Евдокия Афанасьевагай, оролдолгоор үл хоол ехэтэй үлэмжэ олон янзын эдеэн бэлэдхэгдэнэ ха юм.

Тус столовын гомдолой болон дурадхалнуудай дэбтэрые абажа үзэхэдэ, гомдолой бэшэ, харин баяр баясхалангай дэбтэр байба. Илангаяа Валя Савкинагай нэрэ олон удаа дурдагдажа, тэрэниие «эрхим тогоошон», «амтатай эдеэнэй эзэн», «шэдитэ гарта» гэхэ мэтэ хамагай халуун үгэнүүдээр хүнүүд магтажа бэшэһэн байха юм.

Валя Савкина тогоошон болоһоор тиимэшье үнинэй бэшэ. Харин ажалша, оролдолго эдэбхи ехэтэй байһанһаа олондо магтуулаа, коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэжэ шадаа ха юм.

Залуу тогоошон Валя Савкина өөрынгөө мэргэжэл шадабариие үшөөл бага гэжэ шамарлана. Мүнөө эдеэ хоолой техникумдэ заочноор һуралсахань.

Мүн залуу тогоошод Евдокия Бубеева, Валя Дмитриева гэгшэд олоной зүгһөө баһал магтаалтайнууд. Тиигэнгүй байха аргагүй. Юуб гэхэдэ, энэ столовын коллектив онсо һайн ажалаараа, олониие хүндэлхэ оролдолгоороо шалгаржа, коммунис ажалай коллектив гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Залуу тогоошод Валя Савкина, Дуся Бубеева хоёр. 2. Кулинар Валя Дмитриева хоёрдохи табагай хоол бэлэдхэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ҮГЛӨӨДЭРЭЙ НОМУУДАЙ ГЕРОЙНУУД

Литературын шэнэ һонин

Николай Тихонов — совет элитэ уран зохёолшо, олониитын ажал ябуулагша, совет поэзиин томохон түлөөлэгшэдэй нэгэн.

Үшөө 1918 ондо, хорин хоёр наһатай ябахадаа, өөрынгөө литературна ажал ябуулга тэрэ эхилһэн. Энэ хүнэймнай зохёолнууд хэдэн олон хэлэнүүд дээрэ оршуулагданхай, мүн олон янзыншье боложо хубаагдана. Николай Тихонов — эрхим прозаик — рассказ, очерк, повестьнуудай автор. Уран шадабаритай оршуулагша.

Николай Тихонов — Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй түрүүлэгшэ, Бүхэдэлхэйн Эб найрамдалай Советэ эдэбхитэй хабаадалсагша.

Өөрынгөө творчество, юу бэшэхэ түсэб тухайгаа хөөрэхыень Николай Тихоновтэ АПН-эй корреспондент хандаба.

— Совет уран зохёолшо Александр Серафимович, Александр Фадеев, Всеволод Вишневский, Виссарион Саянов, Самед Віргун, Сулейман Стальский, Гамзат Цадаса, залуу поэдүүд Алексей Лебедев, Георгий Суворов, мүн бусад тухай рассказ—дурадхалнуудай минии суглуулбари «Советский писатель» гэһэн номой хэблэлээр һаяхан гаргагдаба. Һаяхан сагта энэ номдоо шэнэ рассказуудые нэмэхэ һанаан бии.

Зүүн зүг тухай ном дээрэ би хэдэн жэлдэ хүдэлжэ байнаб. Эдэ рассказуудые «үнгэтэ новеллэнүүд» гэжэ нэрлэхэдэ болохо, юундэб гэхэдэ, Сириин хабарай сүл губиин, Бирмын джунглиин, Индиин харгы замуудай пейзажнуудай, Гиндукушай үбэлэй сагтахи агы нухэнүүдэй, Дундада далайн эрьеын Ливанай үзэсхэлэн эрьенүүдэй, Индонезиин хүбшэ ойн шэрэ зурагууд тэдээн соо оронхой юм. Энэ номые «Аян замай ном» гэжэ нэрлэхээр байгаа.

Эдэ рассказууд соо би Европын хүнүүдые харуулха хүсэлэнтэйб. Зарим Азиин гүрэнүүдэй нүхэд болоошо болоод, тэдэниие дарлаһан зандаа байһан европейцүүд яһалал олон ха юм даа.

Бирмын арадай поэт, һаяхан наһа бараһан Такин Кодо Хманиге тусхай рассказ бэшэхээ бэлдэжэ байнаб. Урдань хада Рангун дээрэ энэ хүндэ «Эб найрамдалай, уласхоорондын хани барисаанай түлөө» гэһэн Ленинэй шан барюулһан байнаб, тэрээнтэй суг орон соогуурнь ябааб, олые үзөөб. Тэрэниие нютагтань «Сеяджи» гэжэ нэрлэгшэ юм һэн, энэмнай «агууехэ наһажаалта» гэһэн удхатай.

«Аян замай ном» соо үшөө шэнэ рассказууд нэмэгдэн орохо. Ливан, Сири, Афганистан, Индонези болон Азиин бусад гүрэнүүдтэ зорюулагдажа бэшэгдэһэн зохёолнууд тэндэ байха юм.

Энээнэй урда тээ Кавказ тухай олон зохёол бэшэһэн хүм. Теэд мүнөөнэй Кавказ хорёод онуудайхиһаа тад ондоо ааб даа. Осетидэ Кайсарска хабшал гэжэ бии юм. Энэ хабшал соо эртэ урдын хадын породонуудай дабхаса хаража болоно. Тэрээн шэнгеэр Кавказые харуулха хүсэлэнтэйб.

Түрэл город Ленинград тухайгаа бэшэнгүй байжа одоо яахаб. Бүри һээр даа бүхы түсэбүүдээ орхёод, агууехэ баатарлиг түрэл хотынгоо габьяата хүнүүд тухай бэшэжэл орохом ха даа.

(АПН).

ЗАЛУУ МАЯКОВСКИТАЙ УУЛЗАЛГА

Энэ ушар 50 жэлэй саада тээ болоо. Василий Каменский, Давид Бурлюк гэжэ нүхэдтэеэ суг Владимир Маяковский Казань хото ерээ һэн. Тэдэнэр городой ажалшадта лекци, шүлэг уншаха ёһотой байгаа.

Энэ уулзалга тухай уран зураашa Павел Хожателев хөөрэнэ. Тиихэдэ тэрэ Казанска уран зурагай училищида һурадаг байгаа.

— Айлшалан ерэгшэд олон хүн зоной урда шүлэг уншаха ёһотой байгаа,—гэжэ тэрэ хөөрөө.—Город соохи эгээ ехэ зал соо тэдэнэр хүн зонтой уулзахаяа бэлдэжэ эхилээ һэн. Эдэ бүхы хэрэгые эмхидхэлгэндэ нютагаймнай поэт, уран зураашад туһалжа, Маяковский болон тэрэнэй нүхэд студентнүүдые туһалхыень гүйгаа бэлэй. Нэгэтэ үдэшэлэн минии таһалгын үүдые хүн тоншобо. Үүдээ нээгээд гайхашабаб. Урдамни Маяковский нүхэдтэеэ зогсожо байба. «Шамайе бидэндэ туйлалжа шадаха гэжэ дуулаабди»—гээд тэдэнэр хэлэбэ.

Бүхы аргаараа туһалхал гүбэ гэжэ тэдэниие найдуулаад, бүхы һургуули, училищинуудта билетүүдые тараажа эхилбэб. Һүүлдэ хүн сугларан гэхэдээ, зал соо багтажа ядаба. Энэнэй удаадахи уулзалгада бүришье хүн олоор сугларжа, бидэ кассын хажуудаа гурим сахиха ажалтай болоо һэмди. Маяковский ехэл амжалтатай байгаа һэн.

Поэт, тэрэнэй нүхэд бусахадаа Павел Хожателевтэ орожо, тэндээ дүрсэеэ буулгуулһан юм. Каменский Бурлюк хоёр нюургаа мориной дүрсэ зураһан байгаа. Харин Маяковский юушье зураагүй һэн.

— Нюур сэбэр байха зэргэтэй,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Дүрсэеэ буулгуулха үедөө Маяковский амандаа зууһан папиросоо хүдэлгэжэрхиһэниинь, тэрэнь хоёр папирос шэнги болошоо һэн.

— Каменский Бурлюк хоёр дурасхаал болгон, тусхай открытка дээрэ «Павел Петрович Хожателевтэ. Манай инаг туһалагшада» гэжэ бэшээ һэн. Харин Маяковский тиигэнгүй, һанажа ябахал һаа, бэшэһэнэйшье хэрэггүй гэһэн юм,— гээд уран зураашa хөөрөөгөө дүүргэнэ.

Маяковский болон тэрэнэй нүхэдэй дүрсыень үнэтэ дурасхаал болгон, Павел Хожателев мүнөөшье хадагалһаар. Энэ зурагынь хаанашье толилогдоогүй юм. Уран зураашa Хожателев мүнөө Свердловск городто, уран зурагай үдэшын һургуулида хүдэлмэрилнэ.

Людмила БУТОРИНА,
АПН-эй корр.

Шэжэм хүсэтэ шэнэ завод

Жэл бухэндэ ямар нэгэн шэнэ предприяти ашаглалгада оруулагдажа, городоймнай фабрика, заводуудай зэргэдэ жагсаагдана. Тиимэ нэгэ завод һаяхан түрүүшынгээ продукци гаргажа эхилбэ.

Дүтэ ойро томо барилгагүй газарта бодхоогдоһон энэ предприятиин мантан байшан жэжэхэн гэрнүүдэй саада тээ «тэмээнһээ тэмдэгтэй» тобойсо харагдана. Үндэр бүдүүн хоолойгоор үрэбхигдэн һоргодоһон баглагар хара утаан бааяжа, һалхи руу туугдан һуунагтаһаар огторгойдо тунашана.

Энэмнай Улаан-Үдын Октябрьска райондо баригдаһан хилээмэнэй шэнэ завод. Тус завод шэб шэнэ оньһото машинануудаар зэбсэглэгдэнхэй. Завод дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдөөд байхадаа городойнгоо арад зоной эрилтые хүсэдөөр хангажа шадаха байна. Мүнөө дээрээ заводой коллектив предприятияа һая шудалжа эхилээ. Түрүүшын ээлжээндэ хара хилээмэ барижа туршаа. Хэнэйшье мэдэһээр, шэнэ предприяти хүдэлгэгдэхэтээ зэргэ ямаршье зэмдэггүй продукци гаргажархидаггүй, нилээд туршалга хэгдэдэг, дутуу дунданууднь зайсуулагдадаг гээшэ aаб даа.

— Манай заводтол иимэ түхеэрэлгэтэй предприяти мүнөө дээрээ хомор. Эндэмнай хүнэй бар хүсөө гаргажа хэхэ хара хүдэлмэри оройдоо үгы шахуу. Бултал оньһон шэжэмэй хүсөөр хүдэлгэгдэнэ,—гэжэ заводой главна механик Гусляков хөөрэнэ. — Һонирхоо һаа орожо харагты,—гээд дурадхаба.

Байшангай дүрбэдэхи дабхарта гаран гэхэдэ гурил адхадаг бункерай хажууда ябталаатай олон мэшээг талхан. Тэндэ хоёр-гурбан эрэшүүл. Тэдэнэр ашаа тээгшэд, буулгагшад гэжэ нэрэтэй. Зүгөөр эдэ нүхэднай туламтай талха дүрбэдэхи дабхарта үргэжэ гаргадаг хүнүүд бэшэ, харин лифтээр эндэ гаргагдаһан талха хажуу тээшэнь абаашажа, бункер руу адхадаг хүнүүд. Эндэхи талханай тооһо гараараа эльбэжэ үзөөд, главна механик:

—Пылесосоо хүдэлгэхэеэ яанат. Талханай тооһон амисхал руутнай ороо һаа, уушхандатнайш хоро хүргэжэ болохо, — гээд захина. Тэндэ табяатай хоёр томо пылесос байра соо үрхирһэн гурилай тооһо татажа сэбэрлэнэ.

Гурбадахи дабхарта буухада хэдэн томо баагууд соо эһээгдэшэһэн дрожжо, хайлуулагдаһан дабһан оньһо дарахатай сасуу соргонууд руу урдашахаар бэлэн. Дрожжо эһээгшэ Раиса Афанасьевна халаанайнгаа хүдэлмэри һаяхан эхилээд, ажалаа үргэлжэлүүлжэ байба.

Халуун, хүйтэн уһатай боошхонууд баһа оньһо дарахые хүлеэһэндэл бэлэн. Эһээбэр худхаха сагай боломсоор баһа соргонууд руу урилдашаха.

Эндэ буулгагдаһан гурил автомат шэгнүүртэ шэгнэгдээд, шнегээр гурил һагшадаг отделенидэ абаашагдажа сэбэрлэгдээд, эһээбэр худхадаг агрегат руу оруулагдашадаг. Агрегат соо хэды шэнээн гурил, уһан, дрожжо, дабһанай хэрэгтэй байһаниие хэншье амталжа тааруулнагүй, өөрөө хэмжүүр хэмжүүрээрээ гоожоод, соргого, хоолойнууд хаагдашанад. Эһээбэр худхадаг машинын машинист Алла Сажина Мария Иванова хоёр агрегадай дэргэдэ һаһисалдана. Эндэ мүнөө дээрээ дүрбэн агрегадай нэгэнииинь хүдэлнэ. Нүгөө гурбаниинь крупчаткын нарин гурилай баригдажа эхилхэлээр хүдэлгэгдэхэ юм.

Байшангай доодо дабхарта буухада дээрэһээ һанжаһан хоолойн амһарта хүдэлжэ байһан хоёр басагадай нэгэн хилээмэ баридаг хэбүүдые хоолой доро табина. Нүгөөдэнь оньһо даражархина. Хэб соо хэды шэнээн эһээбэр хэрэгтэйб, тэды шэнээниие хубаарилан гоожуулаад, тэрэнэй амһар хаагдашана. Эдэнэр хубаалгын машинын машинистнар Ира Русакова, Люба Валовик гэгшэд болоно.

Хэб соо хэгдэһэн эһээбэри конвейер дээрэ жэрытэр табигдаад, харгы руу субаһан автомашинын колонно шэнги хойно хойноһоо дабшан растойкын шкаф тээшэ абаашагдана. Тэрэниие хилээмэ һуулгагшад Галина Зайкова, Галина Кузнецова гэгшэд угтажа абаад, шкафай табсан дээгүүр табина. Шкаф соогуур эрьеэд, бууһан хэбтэй эһээбэр барихаар бэлэн болгогдошоно. Тэндэһээ халуун пеэшэн руу оруулагдаад, бэлэн болоһон хилээмэн конвейерээр таһалгын нүгөө захада абаашагдажа буулгагдана. Халуухан хилээмэнэй хангал ангилуулһан тэрэ продукциие экспедиторнүүд тушаан абажа, худалдаа наймаанай газарнуудта эльгээнэ.

Туламтай гурил складһаа бункерта абаашагдахаһаа эхилээд, хилээмэнэй бэлэн боложо гаргагдаха хүрэтэрхи бүхы хүдэлмэри оньһожоруулһан хилээмэнэй энэ завод ойрын үдэрнүүдтэ дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдэжэ эхилхэнь. Тиихэдээ сагаан хилээмэ, батон, сайка болон бусад жэжэ зүйлнүүдые барижа гаргадаг болохо. Сүүдхэ соо 85 тонно хилээмэ гаргаха хүсэтэй энэ завод ашаглалгада хүсэдөөр оруулагдаад байхадаа городойнгоо арад зониие хилээмэ булкын зүйлөөр таһалгаряагүй хангаха аргатай болохо юм.

Н. ЦЫБЕНОВ.

Нэгэдэхи зураг дээрэ заводой үндэр хоолойтой үргэн сагаан байшан харанабди. Хоёрдохи зураг дээрэ—хилээмэ хэбтэ хэдэг цех соо.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ХОККЕЙ НААДАЛГЫН ХАҺА ЭХИЛБЭ. Мүрысөөндэ городой 9 команданууд хабаадалсаба. Түрүүшын һуурида транспортын «Локомотив» команда эзэлжэ, тэрээндэ дамжуулгын кубок барюулагдаа. Зураг дээрэ: «Армеец», «Молодежная» командануудай наадан дээрэ.

Л. АПРЕЛОВЭЙ фото.

Һаба дүүрэн сагаан эдеэн

Зэдын головной тоһоной завод валова продукци гаргалгаар жэлэйнгээ түсэб ноябриин 15-да дүүргэбэ. Тиигэжэ жэлэй түсэбһөө гадуур 100 мянган түхэригэй продукци гаргагдаа.

Ээзгэй, сыр, тараг, айраг буйлуулха, болбосоруулха түсэб холо үлүүлэн дүүргэгдээ. Гадна жэлэй эхинһээ хойшо городой ажалшадта түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно һүн эльгээгдэһэн байна. Сагаан тоһо гаргаха түсэб совет Конституциин үдэр—декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ эрмэлзэлгэтэйгээр заводой коллектив хүдэлнэ.

Завод гаргаһан продукциингаа шанарай талаар республика соогоо эрхимлэдэг. Түсэбэй ёһоор тоһоной нь сорт 60 процент байха ёһотой аад, 84 процентдэ хүргэгдэнэ.

Түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэһэн ябадалынь сагаан тоһо гаргалгые таһалгаряагүйгөөр эмхидхэһэнэй ашаар туйлагдаа.

В. МИХАИЛОВ.

„ҺАЙН ДАА“

Улаан-Үдын шэлэй заводой хүүгэдэй комбинадай 225 үхибүүд һаяхан ехэ бэлэгтэ хүртэбэ. 80 квадратна метр талмайтай, спортивно-хүгжэмэй хэшээл үнгэргэхэ залтай болоо.

Комбинадай хүтэлбэрилэгшэдэй энэ зал барилгадань шэлэй заводой дирекци, партком, завком, мүн түрэлхид ехэхэн туһаламжа хүргөө.

Мүнөө шэнэ зал сооньхүүгэд элдэб наада эмхидхэнэ, спортивна, хүгжэмэй хэшээл үнгэргэнэ. Кукольна наада харуулгада болон бусадта бэлэдхэнэ.

Иимэ бэлэгтэ хүртэһэнэйнгөө түлөө хүүгэд «һайн даа» гэжэ хэлэнэд.

И. ПЕТРОВ.

ПИНГВИНҮҮД МИРНЭДЭЭ БУСАХА ГҮ?

ҺОНИН УШАР

Байгша оной ноябриин эхеэр Мирнэһээ Мак-Мердо гэдэг Америкын Антарктическа станцида самолёдоор дүшөөд пингвин абаашагдаба. Америкын мэргэжэлтэд «Геркулес» самолёдоор Мирнэдэ ерэхынгээ урда тээхэнэ туршалга хэхэеэ һүрэг пингвинүүдые Мак-Мердо абаашахыемнай зүбшөөгыт гэһэн байгаа.

Ушар юуб гэхэдэ, пингвинүүд почтово гулабхаатай адли хаанаһааншье нютагаа олоожо ерэдэг гэжэ Америкын биологууд адаглаһан байгаа ха. Энээнээ бодото дээрэнь туршалга хэжэ үзэхын тулада Мирный тосхоной оршон тойрон байһан мульһэн дээрэһээ һүрэг пингвинүүдые барижа, эндэһээ мянгаад километрэй зайда оршодог Росса гэдэг далайн эрье шадар абаашажа табяа бшуу.

Эдэ пингвинүүд мэнэ нигээд «паспорттай» болохо—хүлнүүдтэнь гарьха угалха юм. Тиихэдэ хойто жэл Мирнэдэ үбэлжэхэ байһан американ биолог хадаа эдэ пингвинүүд нютагаа бусажа ерэхэ юм аа гү гэжэ адагалха.

ВУЛКАНИЧЕСКА «ВАННА»

Газар доороһоо гарадаг халуун уһаар Курилын аралнууд угаа баян юм. Үни хада унтаршаһаншье, мүнөөшье амилжа байһан вулканууд Курилын газарай хүрьһые «дулаасуулдаг» гээшэ. Тиимэһээ эндэ хүнэй үзөө харааүгүй һонин юумэнүүд дайралдадаг.

Нэгэтэ иимэ ушар болоһон. Шиашкотан арал дээрэ бууһан бүлэг эрдэмтэд мантан томо шулуунай хонхосог соо бии болоһон халуун уһатай «Ваннатай» дайралдашоо бэлэй. Тэдэнэр ехээр һонирхожо, тэрэ «ваннада» ороһан, бэеэ зайлаһан байна. Уһаниинь 5 литр үндэртэй хабсагайн оройһоо урдан, тэрэ хонхосог руу унадаг байгаа Тэрэнь хоёр ондоо ханаабаар урдадаг юм. Нэгэ ханаабаарнь халуун уһан, нүгөөдөөрнь... шүдэ хаха ташама хүйтэн уһан урдадаг байһан. Хоёр ханаабай уулзуурга дээрэ тэбхэрхэн шулуун бии юм. Тэрэниие дуратай тээшэнь хүдэлгэжэ, халуун гү, али хүйтэн уһатай ханаабые хүндэлэн хаажа, ванна соохи уһанайнгаа халуун хүйтэниие хубилгадаг.

ШЭДИТЭЙ ГЭРЭЛ

А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ Харьковска ородой драматическа театрай вестибюль соо ехэ гэгшын хоёр гэрэл табяатай байдаг. Театрта ерэһэн хүнүүд галстугаа заһахаяа гү, али үһэеэ һамнахаяа гэрэлэй урда зогсодог. Тэд гэнтэ дүрэнь гэрэлдэ харагдахаяа болишоно... Тэрэнь ара талаһаа улам мэдэг туяатажа эхилээд, артистнуудай нэрэ обог, шэнэ зүжэг наадаанай гаршагууд тэндэнь бии болошоно. Иигэжэ нэгэ хэды саг үнгэрһэн хойно гэрэл хуушан түхэлдөө ороно, хүнүүдшье тэрэнэй урда зогсожо, хубсаһаяа заһажа, үһэеэ һамнажа эхилдэг.

Шэдитэй энэ гэрэлые «Укрогазай» лабораториин техник, дүй дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэн С. М. Гуревич гэдэг зохёон бүтээгээ юм. Тус гэрэл иигэжэ бүтэдэг. Һайн шанартайгаар шудхагдаһан шэл мүнгэн амальгамаар хушагдадаг. Тиигээд юрын гэрэлтэй адли ара талань хара шэрээр шэрдэгдэдэггүй, харин үнгэгүй лаагаар будагдадаг юм. Хоорондонь хэрэгтэй болохо үгэнүүд гү, али зурагууд хабшуулагдана. Тиигэжэ гэрэлэй ара талада түхеэрэгдэһэн түсхай лампочкые носоохоло, бэшээтэй байһан эдэ үгэнүүд гү, али зурагууд тоб байса толотон харагдадаг.

ЭЛДЭБ ҺОНИН

ҮНЭГЭНЭЙ АРҺАНДАЛ... ХОНИНОЙ АРҺАН

Энэ арһые мэргэжэлтэдшье үнэгэнэй арһан гэжэ һанаха байха. Тусхай аргаар элдүүрилэгдэһэн, юрын хонинной арһан.

Хонинной арһа элдүүрилхэ шэнэ аргые Кировэй арһанай комбинадай инженернүүд олоо. Химикадууд болон шэрэнүүдэй ашаар арһанай үнгэ гоё һайхан болохоһоо гадна, зөөлэрнэ.

Эндэхи комбинат шэнэ аргаар элдүүрилэгдэһэн хонинной арһаар эрэ хүнэй үмдэхэ түрүүшын 5 мянган пальто оёжо, хойто зүгэйхидтэ эльгээгээ. Иимэ арһаар эхэнэрэй пальто, жакедүүдые оёжо байна.

(ТАСС-ай корр.).

Киров хото.

ҺОЛОНГОТО БҮД

Үхибүүдэй хубсаһа оёхо шэнэ бүдүүдтэ «Весна», «Клетка» гэһэн нэрэ үгтөө. Тэрэ бүдүүд Октябриин һайндэрэй урда тээ Ленинэй нэрэмжэтэ Дунаевецкэ сэмбын цехтэ нэхэгдэжэ эхилээ. Капрон, лавсан, вискозо гэдэг синтетическэ утаһануудые сэбэр нооһонтой холижо, иимэ бүдүүдые нэхэнэ.

(ТАСС-ай корр.).

Хмельницкий хото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Малай үбэлжэлгэ—мүнөөдэрэй шухала асуудал» гэһэн рубрика доро Сэлэнгын һаалишадай үүсхэлдэ харюу болгон, Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин «Дзержинский» совхозой һаалишадай «Мүрысөе, нүхэд» гэһэн бэшэг толилогдоно. «Гээгдэгшэдые — түрүү зэргэдэ» гэһэн корреспонденци (А. Модонов, Зэдын XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз), ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Продукциин шанар—техническэ болон партийна хүдэлмэриин толи» гэһэн рубрика доро—электроэнерги ашаглалгые шалгаһан рейдовэ бригадын материал, «Партийна ажабайдал» гэһэн рубрика доро —«Советская Россия» газетын ноябриин 20-ной номерһоо абтаһан «Улеэһэн суухын конструкторнууд» гэһэн статья (авторынь С. Костерин), «Шергинский» совхозой главна агроном Т. Дубковагай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: Конгодохи байдал тухай ТАСС-ай мэдүүлгэ, «Соёлшодой съездые угтуулан» гэһэн рубрика доро Р. Гармаевай «Нэгэ гэрэй юһэн жэл» гэһэн корреспонденци, хилын саанаһаа мэдээсэл болон АПН-эй материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: А. Г. Рубинштейнэй наһа бараһаар 70 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, музыковед О. Куницынай «Агуухэ бэлиг» гэһэн корреспонденци, республикын һонинууд болон бусадшье материалнууд.

ХИЛЫН ҺААНАҺАА

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО

Бургиба тангаригаа үгэбэ

ТУНИС, ноябриин 21. (ТАСС). Тунисай Национальна суглаанай ехэ зал соо баярай ёһолол боложо, шэнэ болзорто дахяад һунгагдаһан президент Бургиба тангаригаа үгөө.

Удаань, тэрэ үгэ хэлэжэ, ороной шухала туйлалтануудай дүнгүүдые гаргаа. Туниста колониальна эзэрхэлгые усадхалга тон ехэ удха шанартай гэжэ президент хэлээ. «Манай арад түүхэдэ анха түрүүнээ өөрынгөө хуби заяанай, национальна баялигуудайнгаа эзэниинь болоо» гээд тэрэ мэдүүлһэн байна.

Экономикодоо гүрэнэй секторые бии болгоһон, ажахыгаа түсэбэй ёһоор эрхилдэг болоһон ушар ехэ амжалта болоно гэжэ Бургиба заагаа.

Һонирхолтой үзэгдэл

ВАШИНГТОН, ноябриин 21. (ТАСС). Энэ оной мартын 27-до Аляскада газарай хүдэлхэдэ 114 хүн гэмтэжэ үхэһэн, 750 миллион долларой хохидол болоһон байгаа. Гадна эндэ газарай хүдэлхэдэ далайн оёор эгээн лэ ехээр үргэгдэһэн байгаа гэжэ эрдэмтэд буридхэлдэ абаһан байха юм. Аляскын тохойн уһанай оёор гурбан газарта 15 метр үлүүтэйгээр өөдөө үргэгдөө.

США-гай Худалдаа наймаанай министерствын тусхай албан газарай энэ зун гидрографическа шэнжэлэлгэ хэхэдээ, Аляскын тохойн уһанай оёор дунда зэргээр 10 метрээр өөдөө үргэгдөө гэжэ элирүүлээ.

Тиихэдэ Монтагью болон Латуш аралнуудай хоорондохи зай газарай хүдэлхэдэ 5—7 метрээр хороо. Тиихэдэ хаданууд хүдэлөө, зарим газарта газарай хүрьһэн хэдэн метрээр һуугаа гэжэ шэнжэлэлгэ харуулһан байна.

СЭДЬХЭЛ ХҮДЭЛГЭМЭ УУЛЗАЛГА ХИЛЭ ДЭЭРЭ БОЛОБО

ПРАГА, ноябриин 21. ТАСС-ай корреспондент И. Масленников нигэжэ дамжуулна:

Советскэ Союзай арадуудта Чехословакиин арадай эльгээхэ бэшэг Агуухэ Октябриин 47 жэлэй ойн урда тээ Прагада болоһон баярай митинг дээрэ баталан абтааһэн. Мүнөөдэр энэ бэшэг советско-чехословацка хилэ дээрэ СССР-эй түлөөлэгшэдтэ дамжуулан үгтөө. Советскэ Союзтай болон КПСС-тэй аха дүүгэй хани барисаа болон харилсаа холбоое саашадань бэхижүүлхээр, социалис оронуудай нэгэдэлэй, уласхоорондын коммунис хүдэлөөе марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үндэһэлэн нягтаар жагсаахын түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхээр шууд шиидэнги байһан тухайгаа Чехословакиин коммунис парти болон арад энэ бэшэг соогоо мэдүүлнэ.

Хани барисаанай болон эб найрамдалай заншалта эстафетэдэ хабаадагшад бэшэгые эндэ асарһан байна. Тэдэнэр Чехословакиин бүхы областьнууд соогуур хоёр неделиин турша соо 2500 километртэ ябаа. ЧССР-эй предприятинуудай, районуудай, городууд болон областьнуудай коллективүүдһээ москвагайхидта, ленинградайхидта, киевэйхидтэ, Совет ороной бусад олон городууд болон тосхонуудай хүн зондо эльгээгдэһэн олон мянган амаршалганууд мүн лэ дамжуулан үгтөө.

Совет арадта бэшэгые дамжуулан үгэлгын баярай ёһолол хилэ шадарай һууринда болоо. ЧССР-эй Национальна суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Вацлав Шкода түрүүтэй Чехословакиин ажалшадай делегаци эндэ ерэһэн байгаа. Москваһаа хэдэн үдэрэй урда тээ эхилһэн советскэ эстафетэдэ хабаадагшадтай чехословацка эстафетэдэ хабаадагшад эндэ уулзаа.

Уулзалгын болоһонтой дашарамдуулагдажа, советско-чехословацка хани барисаанай ехэ митинг болоо. Хоёр ороной түлөөлэгшэд митингын үедэ үгэ хэлээ.

Советскэ Союзай болон социалис Чехословакиин арадуудай бата бэхи хани барисаае, аха дүүгэй холбооё болон нэгэдэлые энэ митинг эли тодоор харуулаа.

Панамын канал панамынхидта хамаатай

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 21. (ТАСС). Панамын каналай хуби заяан тухай Холбоото Штадуудтай хэгдэжэ байһан хэлсээнэй ехээр унжагайралгада буруушаалга мэдүүлһэн демонстрацинууд һүүлэй хоёр үдэрэй турша соо дахяад эхилээ гээд Панамаһаа мэдээсэлнүүд абтана. Гадаадын хэрэгүүдэй министр Фернандо Элет болон Панамаһаа Вашингтондо байдаг элшэн сайд Р. Арнас гэгшэдэй тушаалһаа дары түргэнөөр бууха эрилтэ хэһэн бэшэгые президент Роблесто Панамын университедэй студентнүүд үсэгэлдэр барюулаа. Холбоото Штадуудтай хэгдэжэ байһан хэлсээнэй хойноһоо ажаглан хаража байдаг студентнүүдэй комитет хадаа Вашингтондо ехээр буулта хэнэт гэжэ тэдэниие зэмэлһэн байха юм. Эдэ хүнүүдэй тушаалһаа буугаагүй һаань, студентнүүд забастовко хэхэ гэжэ комитет мэдүүлээ.

ЮПИ агентствын Панамаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Панамын дунда һургуулинуудай һурагшад студентнүүдтэй хамта забастовко хэхэ, Элет болон Арнасай тушаалһаа бууха тухай эрилтые дэмжэхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абаа.

Президент Роблес үсэгэлдэр радио болон телевиденеэр үгэ хэлэжэ, Панамын хүн зондо хандаа. Правительство хадаа Панамын канал тухай 1903 ондо баталагдаһан договорые хүсэдөөр болюулхыел зүбшөөжэ шадаха гээд панамынхидые тэрэ найдуулаа.

Японой премьер-министр үгэ хэлэбэ

ТОКИО, ноябриин 21. (ТАСС). Японой парламент забһарлалга хэһэнэйнгээ һүүлээр дахяад хүдэлмэрилжэ ороо. Правительствын хараа шэглэл тухай премьер-министр Сато парламентын заседани дээрэ үгэ хэлээ. Гадаадын политика бэелүүлхэдээ, Японой правительство бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал эдэбхитэйгээр хамгаалха, дотоодынгоо политика бэелүүлхэдээ, Японой экономикые жэгдээр хүгжөөхэ оролдолго гаргаха гээд премьер-министр мэдүүлээ.

Азиин оронуудтай экономическа болон техническэ харилсаа холбоогоо үргэдхэхэ шухала гэжэ Сато хэлээ. Уласхоорондын худалдаа наймаа һаадгүйгөөр, ямаршье хизаарлалта болон газаашалга гаргангүйгөөр хэдэг байхые Япон оролдохо гээд тэрэ мэдүүлээ.

Ядерна туршалгануудые зарим зэргээр хорихо тухай договорой баталагдаһые премьер-министр һайшаагаа. Энэ договор ядерна туршалгануудые хүсэдөөр хорихо замдахи түүхэтэ алхам болоно гэжэ тэрэ хэлээ.

Япон бэсэ даанхай гадаадын политическэ хараа шугам бэелүүлхэ гэжэ хэлэхэ зуураа, США-тай харилсаа холбоогоо бэхижүүлхэ гээшэ правительствын гадаадын политикын үндэһэ һуури байһан зангаараа үлэхэ гээд Японой премьер мэдүүлээ. США-тай баталагдаһан аюулгүйн договор Японой гадаадын политикын «хүдэлэшэгүй үндэһэ һуури» байһан зандаа үлэхэ гээд тэрэ хэлэһэн байна.

У Танай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 21. (ТАСС). Атлантиин далай дээрэхи Вознесениин аралнууд дээрэ Бельгиин парашютистнүүдэй буулгагдаһан тухай корреспондентнүүдэй асуудалнуудта үсэгэлдэр харюусахадаа, генеральна секретарь У Тан иигэжэ мэдүүлээ. Энээн тухай мүнөө дээрээ имагтал агентствануудай мэдээсэлнүүдһээ дуулаһан байнаб, тусхай мэдээсэлнүүдые үшөө абаагүйб. «Уласхоорондын эб найрамдал болон аюулгүй байдалда гай түбэг татахаар ямаршье ушар уставай дүримэй ёһоор Аюулгүйн Соведэй заседани дээрэ хэлсэгдэхэ ёһотой юм. Ондоо хараа бодол баримталаа һаа, тааруугүй хойшолонтой байжа магад» гээд генеральна секретарь онсолон тэмдэглээ.

Энэ байдалай тохёолдоһонһоо уламжалан, мүнөөдөө тусхай холбоо үшөө байгуулаадүйб гээд У Тан нэмээжэ хэлээ.

СССР Инди хоёрой экономическа харилсаа холбоон бэхижэнэ

ДЕЛИ. Ноябриин 21. (ТАСС). Делиин «Газиабад Энджиниринг» гэжэ фирмэ Лакнауда (Уттар Прадеш штат) өөрын харалгын зал нээгээ. Индидэ Советскэ Союзай худалдадаг тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудые энэ зал соогоо табижа харуулдаг юм.

Зал нээлгын ёһолол дээрэ байлсаһан премьер-министр Л. Б. Шастри Индиин экономическа хүгжэлтэдэ Совет ороной туһаламжын тусгаар шухала удха шанартай байһан тухай заагаа. Хоёр ороной хоорондохи экономическа холбоо барисаанай жэл ерэхэ тудам улам үргэдхэгдэжэ байһан тухай тэмдэглэхэ зуураа, Советскэ Союзай туһаламжаар трактор хабсаргадаг завод Индидэ бариха тухай дурадхалые премьер-министр һайшаагаа.

Амгалан ёһоной конституциие хамгаална

ТОКИО, ноябриин 21. (ТАСС). Амгалан ёһоной конституциие хубилгаха һанаашалгада эсэргүүсэн, эб найрамдалые болон демократиие хамгаалха зорилготой арадай конференци Иокогамада болоод, мүнөөдэр дүүрээ. Конституциие хамгаалха арадай соведэй, Японой социалис партиин болон профсоюзуудай генеральна соведэй үүсхэлээр энэ конференци зарлагдаһан байгаа. Хүдэлмэридэнь хоёр мянга шахуу хүн хабаадаа.

Японой портнуудта Америкын уһан доогуур ябадаг атомна онгосонуудай оролгодо эсэргүү тэмсэл хэхые уряалһан, американо-японско аюулгүйн договорые болюулха эрилтэ хэһэн резолюциие арадай конференци баталан абаа.

Конференциин дүүрэхэдэ Иокогамада ехэ демонстраци болоо.

Редакторай орлогшо **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни—47-59, 35-14, промышленного производства и партийной жизни—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов идеологического—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25—41, 38-30, информации—32-74 и переводов—34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н00278. Зак. № 1158.